

Social Work Cursushandleiding

Handelen in de beroepspraktijk 1

Jaar 3 voltijd/deeltijd, semester 2

Studiejaar: 2025–2026

**HOGESCHOOL
ROTTERDAM**

Toekomstmakers

Cursushandleiding Social Work
‘Handelen in de beroepspraktijk 1’
Studiejaar 2025-2026

- Cursusnaam: Handelen in de beroepspraktijk 1
- Cursuscode: SWOHBP01ZD
- Studielast (in ECTS): 30 SP
- Studiejaar 3, semester 2, 2025-2026
- Opleidingsroute Social Work Deeltijd - profiel Zorg
- Naam programmabeheerder(s): Martine ten Hoopen en Marie-Joze van Raak
- Versie: januari 2026

Inhoudsopgave

INTRODUCTIE	3
1. ALGEMENE OMSCHRIJVING VAN DE CURSUS	4
1.1 INLEIDING	4
1.2 LEERRESULTATEN EN KENNISBASIS	4
1.3 CURSUSDOELEN	4
1.4 VERPLICHT STUDIEMATERIAAL	6
1.5 CURSUSEVALUATIE	6
2. PROGRAMMAOVERZICHT	7
2.1 VERANTWOORDING STUDIELAST	7
2.2 LESWEKENSHEMA	8
2.2.1 Overzicht lesweken – Deeltijd	8
2.2.2 Overzicht Professionele Identiteit	10
2.2.3 Overzicht Leerwerkgemeenschap / Werkplekleren	14
2.2.4 Intervisie+	17
2.2.5 Profieloverstijgend onderwijs	21
2.2.6 Profiel specifiek onderwijs: zorg	25
2.2.7 Zelfstudie	28
3. TOETSING EN BEOORDELING	29
3.1 TOETSPROCEDURE	29
3.1.1 Deelnamevereisten toetsing	29
3.1.2 Toetsvorm	29
3.2 BESCHRIJVING FEEDBACKMOMENTEN	31
3.2.1 Poster Pitch	31
3.2.2 Methodisch plan	31
3.2.3 Driehoeksgesprek & voorbereiding: 360° feedback + zelfevaluatie	33
3.2.4 Transfer van theorie naar praktijkhandelen	35
3.2.5 Reflectie	37
3.2.6 Evaluatiebijeenkomst	37
3.3 BEOORDELING	38
3.3.1 Beoordelingsprocedure	38
3.3.2 Beoordelingscriteria	38
3.3.3 Herkansing	38
3.3.4 Fraude en plagiaat	39
BIJLAGE I TOETSMATRIJS	40
BIJLAGE II UITWERKING CURSUSDOELEN	41
BIJLAGE III BEOORDELINGSFORMULIER 'HANDELEN IN DE BEROEPSPRAKTIJK 1'	48
BIJLAGE IV FEEDBACKFORMULIER METHODISCH PLAN	51
BIJLAGE V FORMAT 360 GRADEN	54
BIJLAGE VI FORMAT ZELFEVALUATIE TER VOORBEREIDING OP HET DRIEHOEKSGESPREK	58
BIJLAGE VII FORMAT LEEROPBRENGST	61
BIJLAGE VIII FORMAT URENVERANTWOORDING	63
BIJLAGE IX BUITENLANDSTAGE JAAR 3 VOLTijd	64
BIJLAGE X BASISKENNIS ZORG IN LWG EN WPL	65

Introductie

Sociaal werk is een breed beroep. Je hebt een weloverwogen keuze gemaakt voor een bepaald profiel en een passende praktijkplek om je verder te ontwikkelen als professional. In het voorgaande semester heb je een minor naar keuze gevolgd en deze kennis neem je mee in deze cursus.

Het onderwijsprogramma van het tweede semester van jaar 3 bestaat uit een cursus van 30 EC waarbij verschillende thema's in de profielen Jeugd, Zorg en Welzijn & samenleving worden aangeboden. Welke keuzes ga jij maken in de leerreis die voor je ligt?

Tijdens deze leerreis zijn er bijeenkomsten waarbij je samen met medestudenten, beroepsprofessionals en een docent leert rondom jouw praktijkcontext. Er zijn lessen, workshops, trainingen en intervisie+ om je kennis, kunde en vaardigheden te verdiepen. Je stelt je eigen leerplan op en maakt keuzes die passen bij jouw voorkennis, interesses, context en eventuele gewenste registratie/certificering van een profiel.

Er zijn verschillende momenten die je helpen om inzicht te krijgen in je ontwikkeling. Ook biedt dit kans om feedback en feedforward te verzamelen door hierover het gesprek te voeren met de praktijk, je docenten en peers. Zo werk je naar het eindresultaat toe.

We wensen je veel succes!

Programmabeheerders,

Martine ten Hoopen (m.c.ten.hoopen@hr.nl)
Maria-Joze van Raak (m.j.a.c.van.raak@hr.nl)

1. Algemene omschrijving van de cursus

1.1 Inleiding

Voor de beheersing van de cursusdoelen doorloop je binnen je gekozen profiel de methodische cyclus en zet je onderzoekend vermogen in. Je verdiept je in een complexe casuïstiek in jouw beroepspraktijk en werkt daarbij samen met andere professionals. Je kijkt met elkaar ook naar onderliggende complexe vraagstukken gerelateerd aan de maatschappelijke opgaven in het sociaal domein.

Je zet kennis en vaardigheden in die aangeboden worden in het onderwijsprogramma en je ontwikkelt je professionele identiteit middels intervisie en coaching. Je bouwt voort op kennis en vaardigheden uit voorgaande leerjaren en minor en maakt daarbij keuzes voor jouw eigen leerreis passend bij je gekozen profiel, professionele identiteit en ambities.

Het onderwijsprogramma is opgebouwd uit de volgende onderdelen: profieloverstijgend onderwijs, profielspecifiek onderwijs, e-learningen en keuze-onderwijs (trainingen/workshops/ gastsprekers).

Kennis wordt aangeboden in schoolcontext en digitaal. Je zet onderzoekend vermogen in om je verder te verdiepen waar nodig. Tijdens de begeleidingsmomenten wordt ingezet op transfer: de toepassing en koppeling met je eigen beroepspraktijk. Als student stuur jij je eigen ontwikkeling, de docent heeft daarbij een coachende rol. Mocht je stage lopen in het buitenland zie dan bijlage IX.

Tijdens je leerproces zijn er verschillende momenten waarbij je stilstaat bij je voortgang ten aanzien van de cursusdoelen. Je werkt stapsgewijs toe naar het beheersen van deze doelen en dit laat je zien in de toetsopdracht.

1.2 Leerresultaten en kennisbasis

De cursus 'Handelen in de beroepspraktijk' vormt de schakel tussen de leeropbrengst in de eerste twee leerjaren inclusief de behaalde leerresultaten op tussenniveau (dan wel het behaalde getuigschrift van de AD-student op niveau NLQF5) en het afstudeerprogramma van jaar 4 waarin de leerresultaten op eindniveau worden getoetst (niveau NLQF 6). Dat houdt in dat de inhoud van de cursus 'Handelen in de beroepspraktijk' een logische opvolging is van jouw eerste twee leerjaren van de bachelor Social Work en dat het je voorbereidt op het afstudeerprogramma 'Beroepsbekwaam in de praktijk' (leerjaar 4). De cursus 'Handelen in de beroepspraktijk' heeft als beslisfunctie: "Ben je klaar voor de afstudeerfase?".

In deze cursus werk je aan cursusdoelen die zijn afgeleid van de doelen van het afstudeerprogramma. Deze doelen zijn gebaseerd op de leerresultaten op eindniveau (bijlage II – leerresultaten en cursusdoelen). De cursusdoelen bouwen voort op de eerder aangetoonde leerresultaten op tussenniveau (eind leerjaar 2) en bouwen op naar de leerresultaten op eindniveau (eind leerjaar 4). Dit betreft een opbouw in niveau, mate van zelfstandigheid en mate van complexiteit. Kort samengevat werk je ernaar toe om een 'startbekwame' sociaal werker te worden. Voor profiel Jeugd leidt dit naar de mogelijkheid tot registratie SKJ (Stichting Kwaliteitsregister Jeugd) en voor profiel Zorg leidt dit naar de mogelijkheid tot certificering als ggz-agoog.

1.3 Cursusdoelen

In deze cursus staan de volgende vier cursusdoelen centraal:

1. Methodisch handelen: je werkt methodisch ter bevordering van het sociaal functioneren en de sociale kwaliteit van (groepen) mensen op verschillende niveaus.
2. Sociale vraagstukken: je kunt een sociaal vraagstuk signaleren en beargumenteren hoe die van invloed is op het sociaal functioneren en de sociale kwaliteit van (groepen) mensen op verschillende niveaus.
3. (Trans)professioneel samenwerken: je werkt effectief samen met (groepen) mensen en hun netwerk en met professionals uit de eigen en andere disciplines ter bevordering van het sociaal functioneren en de sociale kwaliteit.
4. Professionele identiteit: je toont aan dat je zicht hebt op jouw professionele identiteit en de invloed daarvan op jouw handelen in het bevorderen van het sociaal functioneren en de sociale kwaliteit van (groepen) mensen en relateert dit aan de professionele standaard. (Zie bijlage II – Cursusdoelen)

Sociaal functioneren en sociale kwaliteit

Alle vier de cursusdoelen staan in het teken van het bevorderen van het sociaal functioneren en de sociale kwaliteit van (groepen) mensen op verschillende niveaus, wat de kern vormt van het sociaal werk. In het Beroepsprofiel van de Sociaal Werker wordt uitgelegd dat sociaal werkers het sociaal functioneren van (kwetsbare) mensen, groepen en gemeenschappen in wisselwerking met hun complexe omgevingen bevorderen (BPSW, 2022). Sociaal functioneren heeft dus niet alleen te maken met mogelijke kwetsbaarheden en kansen van een individu, maar ook met de kansen en mogelijkheden die een samenleving biedt aan mensen.

Sociale kwaliteit is de mate waarin mensen de kans krijgen om deel te nemen aan sociale relaties op een manier die hun welzijn, vaardigheden en persoonlijke groei bevordert. Hierdoor kunnen zij hun mogelijkheden optimaal benutten, zichzelf ontwikkelen en een waardevolle bijdrage leveren aan hun sociale omgeving, zoals hun netwerk, buurt, gemeenschap of samenleving (Verharen et al., 2017). Zo kan een fysieke beperking waardoor je slecht ter been bent weinig problemen opleveren voor jouw sociaal functioneren, mits de samenleving waarin jij leeft, hier goed op is ingericht.

Sociaal werkers werken aan het versterken van sociale kwaliteit, zoals artsen werken aan gezondheid. Zij kijken voor het bevorderen van sociaal functioneren niet alleen naar een individu of collectief, maar juist ook naar de samenleving als geheel (Verharen et al, 2017).

Micro Meso Macro

Verschillende leerdoelen hebben het over 'het sociaal functioneren en de sociale kwaliteit van (groepen) mensen op *verschillende niveaus*'. Hiermee bedoelen we het micro-, meso-, en macroniveau, zoals toegelicht door Kuiper & Zijssling (2024).

Microniveau

Op microniveau richt de sociaal werker zich op de directe leefwereld van mensen. Het gaat om de individuele mens, een gezin of een kleine groep, het informele netwerk binnen een beperkte sociale context. Je werkt hier dicht bij cliënten en biedt ondersteuning bij persoonlijke, sociale, psychologische of lichamelijke problemen. Denk aan situaties als rouwverwerking, opvoedingsproblemen, schulden, relationele spanningen, verslavingsproblematiek of angst. Op dit niveau is jouw handelen relationeel, nabij en gericht op het versterken van veerkracht, zelfredzaamheid en sociaal functioneren.

Mesoniveau

Het mesoniveau verwijst naar de omgeving waarin hulpverlening wordt georganiseerd. Je hebt op dit niveau meer afstand tot de cliënt en werkt samen met organisaties en instellingen die van invloed zijn op zijn of haar situatie. Dit kan bijvoorbeeld gaan om scholen, zorginstellingen, woningcorporaties, reclassering of gemeenten. Hier werk je systeemgericht: je bevordert afstemming en samenwerking tussen organisaties, zodat cliënten passende ondersteuning ontvangen. Problemen op dit niveau kunnen gaan over gebrekkige samenwerking, uitsluiting van voorzieningen, of conflicten tussen cliënten en instanties. Jouw rol is om verbindingen te leggen en knelpunten in systemen bespreekbaar te maken.

Macroniveau

Het macroniveau beslaat de bredere maatschappelijke context en de invloed van sociaal-economische, culturele en politieke factoren op het dagelijks leven van mensen. Je werkt hier niet direct met individuele cliënten, maar signaleert en agendeert maatschappelijke ontwikkelingen die gevolgen hebben voor groepen of gemeenschappen. Denk aan toename van armoede, werkloosheid, dakloosheid, of beperkte toegang tot zorg. Op dit niveau draag je bij aan structurele verandering: je maakt maatschappelijke problemen zichtbaar, beïnvloedt beleid en draagt bij aan verbetering van sociale structuren.

Samenvattend

De drie niveaus zijn onderling verbonden: wat zich afspeelt op microniveau (bijvoorbeeld schulden of relationele problemen) is vaak het gevolg van factoren op meso- of macroniveau (zoals beleid, regelgeving of maatschappelijke ongelijkheid). Als sociaal werker beweeg je voortdurend tussen deze niveaus. Je werkt nabij en relationeel op microniveau, organiserend en verbindend op mesoniveau, en signalerend en agenderend op macroniveau – steeds met als doel het bevorderen van sociaal functioneren en sociale kwaliteit.

Deze cursusdoelen zijn geformuleerd in lijn met de in paragraaf 1.2 genoemde competenties en bouwstenen uit de generieke dan wel profielspecifieke kennisbasis.

1.4 Verplicht studiemateriaal

Hieronder staan de boeken die je moet aanschaffen. Alle andere literatuur is via linken en/of Brightspace te vinden. Dit kun je terugvinden in de beschrijving van de verschillende onderdelen in hoofdstuk 2.

PI:

- Ruijters, M.C.P., Van Luin, G.E.A., & Wortelboer, F.Q.C. (reds.). (2019). *Mijn binnenste buiten: Werken aan je professionele identiteit*. Boom.

LWG/Werkplekieren:

- Schuitema, A., & Soleman, R. (2020). *De onderzoekende professional*. Coutinho.

Intervisie+ :

- Alles op brightspace te vinden

Profieloverstijgend onderwijs:

- Jessurun, N., & Warring, R. (2018). *Verschillen omarmen*. (2e druk). Coutinho.

Profielspecifiek onderwijs ZORG:

- Wilken, J.P., & Den Hollander, D. (2025). *Handboek steunend relationeel handelen: Werken aan herstel en kwaliteit van leven* (3e herziene druk). SWP.
- *Aanbevolen:* Hordijk, A., & Van Genugten, W. (2024). *Psychische aandoeningen* (2e druk). Boom.

Profielspecifiek onderwijs W&S:

- Spierts, M., Sprinkhuizen, H., Hoijtink, M., De Jonge, E., & Van Doorn, L. (2023). *De brede basis van het sociaal werk. Grondslagen, methoden en praktijken* (2e druk). Coutinho.
- De Lange, J., Metze, M., & Westen, K. (2022). *GGZ in de wijk; Participatief samenwerken in het sociaal en verpleegkundig domein*. Bohn Stafleu van Loghum.
- De Brabander, R., Kaulingfreks, F., & Ham, M. (Eds.). (2021). *Sociaal weerwerk: Maatschappelijke betrokkenheid in zorg en welzijn*. Van Gennep.

Profielspecifiek onderwijs JEUGD:

- Alles op brightspace te vinden

Leermiddelen zelfstudie:

- GGZ Ecademy (sleutel ontvang je in een persoonlijk bericht)
- Andere e-learning omgevingen zijn vrij toegankelijk

Boeken uit leerjaar 1 + 2 ter ondersteuning van je toetsopdracht:

- Beurskens, E., Van der Linde, M., & Baart, A. (2019). *Praktijkboek presentie*. Coutinho.
- Groen, M. (2023). *Reflecteren: De basis* (5e druk). Noordhoff. (4e druk 2020 voldoet ook)
- Kuiper, J., & Zijlsing, P. (2020/2024) *Methodisch handelen inzichtelijk*. Boom.
- Van der Veen, M., & Goijarts, F. (2021). *Praktijkgids motiverende gespreksvoering social work. Coachen bij veranderen*. Bohn Stafleu van Loghum. (voor profiel Zorg)

1.5 Cursusevaluatie

Bij cursussen wordt jaarlijks een studentenevaluatie uitgevoerd. In deze paragraaf kun je dit teruglezen.

2. Programmaoverzicht

2.1 Verantwoording studielast

Deze cursus heeft een omvang van:

30 EC (european credits á 28 uur), 840 SBU (studiebelastingsuren).

Voor deeltijd cursushandleiding:

Als deeltijdstudent maak je naast de 16 uur werktijd die voorwaardelijk is voor de opleiding, werkuren binnen de eigen werkcontext om aan de toetsing en leerresultaten te werken. Voor deze cursus zijn 240 uren in leeractiviteiten opgenomen waarbij het nodig is om deze leeractiviteiten in de praktijk uit te voeren. Deze leeractiviteiten staan hieronder in de tabel expliciet aangegeven in de kolom 'werkplekleren'. Binnen het onderwijs worden daarnaast bijeenkomsten werkplekleren aangeboden om de transfer van theorie naar praktijk te maken.

Studieactiviteit	Specificatie	Aantal x minuten	Uren (afgerond)
Contacttijd	Profieloverstijgend onderwijs	8 x 100 minuten	13,3 uur
	Profielspecifiek onderwijs	8 x 100 minuten	13,3 uur
	Keuze-onderwijs: workshops/trainingen/gastsprekers	4 x 100 minuten	6,7 uur
	SLC	30 minuten	0,5 uur
	LWG / werkplekleren bijeenkomst	8 x 200 minuten	26,7 uur
	PI	8 x 150 minuten	20 uur
	Intervisie+	4 x 100 minuten	6,7 uur
Toetstijd	Toetsvoorbereiding		20 uur
	Driehoeksgesprek	60 minuten	1 uur
	Toetsinzage	15 minuten	0,3 uur
Praktijk	DT Praktijk-uren	16 x 20 weken	320 uur werkuren 240 uur werkplekleren
Zelfstudie	Bestuderen studiestof gemiddeld	6 blz. per uur	80 uur
	E-learningen volgen		60 uur
	Schrijven (reflecties, plan etc.)		20 uur
Ruis (max 5%)	Naar eigen invulling van de student		11,5 uur
Totaal aantal uren			840 uur

2.2 Leswekenschema

2.2.1 Overzicht lesweken – Deeltijd

Kalender-week	Lesweek	Datum	Social Work jaar 3 – Handelen in de Beroepspraktijk					WEKENSHEMA DEELTIJD 2026 – SEMESTER 2	
			PI	Profielonderwijs	Training & Workshops	Werkplekieren	Intervisie+		
7-2026	2.1	09-02 t/m 13-02	Bijeenkomst 1	Bijeenkomst 1					
8-2026		16-02 t/m 20-02	Voorjaarsvakantie						
9-2026	2.2	23-02 t/m 27-02				Bijeenkomst 1	Bijeenkomst 1		
10-2026	2.3	02-03 t/m 06-03	Bijeenkomst 2	Bijeenkomst 2					
11-2026	2.4	09-03 t/m 13-03			Ronde 1	Bijeenkomst 2			
12-2026	2.5	16-03 t/m 20-03	Bijeenkomst 3 Posterpitch	Bijeenkomst 3					
13-2026	2.6	23-03 t/m 27-03			Ronde 2 online (19:30 – 21:10 uur)	Bijeenkomst 3	Bijeenkomst 2		
14-2026	2.7	30-03 t/m 03-04	Bijeenkomst 4	Bijeenkomst 4					
15-2026	2.8	06-04 t/m 10-04	Tweede Paasdag						
						Feedback praktijkdocent in Brightspace	Feedback intervisie+ docent in Brightspace		
16-2026	2.9	13-04 t/m 17-04	Bijeenkomst 5 Methodisch plan inleveren	Bijeenkomst 5					
17-2026	2.10	20-04 t/m 24-04	Feedback PI-docent in Brightspace		Ronde 3	Bijeenkomst 4			
18-2026		27-04 t/m 01-05	Meivakantie						
19-2026	2.11	04-05 t/m 08-05	Bijeenkomst 6	Bijeenkomst 6					
20-2026	2.12	11-05 t/m 15-05	360 feedback inleveren Eventueel bijgesteld methodisch plan inleveren		Ronde 4 (100 min. tijdens WPL)	Bijeenkomst 5	Bijeenkomst 3		
21-2026	2.13	18-05 t/m 22-05	Bijeenkomst 7 Zelfevaluatie inleveren Driehoeksgesprekken	Bijeenkomst 7					
22-2026	2.14	25-05 t/m 29-05	2° Pinksterdag						

			Driehoeksgesprekken				
23-2026	2.15	01-06 t/m 05-06	Bijeenkomst 8 Driehoeksgesprekken Inleveren certificaten / bewijs van deelname verplichte e-learnings GGZ-Ecademy	Bijeenkomst 8		Feedback praktijkdocent in Brightspace	Feedback intervisie+ docent in Brightspace
24-2026	2.16	08-06 t/m 12-06	Beeoordeling en terugkoppeling door PI-docent				
						Bijeenkomst 6	Bijeenkomst 4
25-2026	2.17	15-06 t/m 19-06	Indien van toepassing: feedforward op herkansing				
26-2026	2.18	22-06 t/m 26-06					
27-2026	2.19	29-06 t/m 03-07	Evaluatiebijeenkomst + urenverantwoording				
28-2026	2.20	06-07 t/m 10-07					

2.2.2 Overzicht Professionele Identiteit

Als derdejaars student ga je je blik verruimen wat betreft (methodisch) handelen: je gaat nog meer oog krijgen voor wat er op meso en macroniveau speelt. Daar helpt verdere verdieping in het professioneel frame en het institutioneel frame bij. Wat is het beleid dat mijn professioneel handelen stuurt? Hoe verhoudt dat beleid zich tot beroepscode en normen en waarden van het beroep; werkwijzen van het beroep? En hoe stel ik mij daarin op? Hoe kritisch ben ik op bijvoorbeeld beleid? Hoe bespreek ik dat? Welke samenwerkingsverbanden zijn relevant voor het werken in deze organisatie, in deze wijk of met deze doelgroep? En hoe verhoud ik mij tot die andere professionals? Hoe positioneer ik mij, mogelijk ook tot ervaringsdeskundigen, actieve bewoners e.d.? Elk leerjaar zijn weer andere leervragen relevant. Alle cursusdoelen helpen je om de verdere ontwikkeling van professionele identiteit aan te gaan en zichtbaar te maken. Binnen PI doen we dat o.a. door te reflecteren volgens verschillende reflectiemodellen. PI is gerelateerd aan cursusdoel 4: Professionele identiteit. Bij PI ligt het accent op integratie van persoon, beroep en concrete werksituatie, passend bij de bovenkant van het PI-model (Ruijters, 2019).

Je PI-docent is tevens je studieloopbaancoach die je begeleidt bij je studievoortgang. Binnen PI vormt studieloopbaancoaching (SLC) een belangrijk onderdeel van het onderwijsprogramma. Dit betekent dat je door jouw PI-docent wordt begeleid en regelmatig persoonlijke gesprekken voert over allerlei zaken waar je tegenaan loopt tijdens je studie en mogelijk in je persoonlijke leven.

De PI-docent coacht je bij de ontwikkeling van je persoonlijke en professionele zelf waarbij je vanuit het PI-model de transfer leert maken van je professionele identiteit in de praktijk. De docent begeleidt het proces van zelfsturing tijdens het leren. De docent ondersteunt je bij het monitoren van je voortgang ten aanzien van de cursusdoelen en legt feedback in relatie tot jouw voortgang vast in Brightspace. De docent beoordeelt uiteindelijk holistisch in hoeverre je de cursusdoelen beheerst en waardeert dit met een cijfer. De PI-docent is ook jouw SLC.

Bijeenkomst 1: Introductie

Weekdoelen

- Je kunt de belangrijkste concepten, theorieën en vaardigheden uit PI jaar 2 identificeren en samenvatten (cursusdoel 4)
- Je weet wat onderwijsprogramma jaar 3 inhoudt en hoe deze zich verhoudt tot de brede basis van jaar 1-2 (zelfsturend leren)
- Je maakt een leerplan met persoonlijke ontwikkeldoelen (zelfsturend leren)

Literatuur

- Ruijters, M.C.P., Van Luin, G.E.A., & Wortelboer, F.Q.C. (reds.). (2019). *Mijn binnenste buiten: Werken aan je professionele identiteit*. Boom. H 1 t/m 5 (herhaling).
- Steenmeijer, J. (2022). *Professionele autonomie in sociaal werk*. Een model voor verantwoord handelen. Coutinho. Hoofdstuk 10 (herhaling).

Voorbereiding op de bijeenkomst:

- Doornemen literatuur (herhaling).
- Lezen cursushandleiding en eventuele vragen formuleren.
 - Neem een concept (afbeelding/woord) mee dat representatief is voor hoe jij bent geëindigd in jaar 2 (PI in beeld) en dat symboliseert hoe jij je aan het ontwikkelen bent.

Bijeenkomst 2: Introductie professionele en institutionele frame + voorbereiden op de posterpitch

Weekdoelen

- Je hebt een leerplan met persoonlijke ontwikkeldoelen (zelfsturend leren)
- Je verkent de eigen professionele ontwikkeling tot een startbekwame social worker in relatie tot het professionele en institutionele frame (cursusdoel 4)

- Je bereidt je voor op de posterpitch (cursusdoel 1 / toetsing)

Literatuur

- Ruijters, M.C.P., Van Luin, G.E.A., & Wortelboer, F.Q.C. (reds.). (2019). *Mijn binnenste buiten: Werken aan je professionele identiteit*. Boom. Hoofdstuk 6 en 7.

Vorbereiding op de bijeenkomst:

- Studenten nemen het ingevulde leerplan en hun (concept)casus mee naar de les voor peerfeedback.
- Studenten hebben hun idee/concept voor een casus en een sociaal vraagstuk voorgelegd aan hun stage- of werkbegeleider en om feedback gevraagd.

Bijeenkomst 3: Poster-pitch & morele afwegingen

Weekdoelen

- Je reflecteert op een betekenisvol moment waarin sprake is van een morele afweging (cursusdoel 4)
- Je houdt een poster-pitch over doelgroep en welke casus je wilt gaan gebruiken voor het doorlopen van de methodische cyclus (cursusdoel 1 / toetsing)

Vorbereiding op de bijeenkomst:

- De student heeft gereflecteerd op een betekenisvolle situatie m.b.t. een mogelijk dilemma in het professioneel en institutioneel frame.
- De student heeft een poster-pitch voorbereid.

Bijeenkomst 4: Het professionele & institutionele frame + sociale vraagstukken

Weekdoelen

- Je kan de eigen professionele ontwikkeling tot een startbekwame social worker bewust relateren aan het professionele en institutionele frame (cursusdoel 4)
- Je laat zien hoe de professionele standaard richtinggevend is voor het handelen en verwijst hier expliciet naar in relatie tot eigen keuzes of dilemma's (cursusdoel 4)
- Je kan een sociaal vraagstuk signaleren en maakt een plan hoe je dit gaat onderzoeken (cursusdoel 2)

Literatuur

- Ruijters, M.C.P., Van Luin, G.E.A., & Wortelboer, F.Q.C. (reds.). (2019). *Mijn binnenste buiten: Werken aan je professionele identiteit*. Boom. Hoofdstuk 8.
- Steenmeijer, J. (2022). Professionele autonomie in sociaal werk. Een model voor verantwoord handelen. Coutinho. H2.4 & H2.6 t/m H2.8 & H3 (pp. 36 – 39, pp. 43 – 63).

Vorbereiding op de bijeenkomst:

- Studenten hebben hun idee/concept voor een casus voorgelegd aan hun stage- of werkbegeleider en om feedback gevraagd en/of verkregen feedback verwerkt.

Bijeenkomst 5: Transprofessionele samenwerking: Peerfeedback en 360 graden feedback

Weekdoelen

- Je reflecteert op je transprofessionele samenwerking (cursusdoel 3)
- Je kan een methodisch plan presenteren (cursusdoel 1 / toetsing)

Voorbereiding op de bijeenkomst:

- De student heeft een methodisch plan voorbereid.
- Je bent met collega's in gesprek gegaan welk sociaal vraagstuk je op de werkvloer herkent en waarin jij je wil verdiepen

Bijeenkomst 6: Voorbereiding op het driehoeksgesprek en voortgang cursusdoelen

Weekdoelen

- Je hebt zicht op je eigen professionele identiteit tot nu toe en onderbouwt dit met ervaringen uit praktijk, studie en reflectie (cursusdoel 4)
- Je laat zien hoe jouw professionele identiteit van invloed is (geweest) op het handelen binnen praktijksituaties (cursusdoel 4)
- Je maakt onderbouwd gebruik van passende methodieken, gesprekstechnieken en/of interventies (cursusdoel 1)
- Je hebt zicht op je studievoortgang t.a.v. alle cursusdoelen en bereid je voor op het driehoeksgesprek (zelfsturend leren)

Voorbereiding op de bijeenkomst:

- De student heeft de opdrachten p. 208-209 en p. 211-212 verder uitgewerkt (Ruijters, 2019).
- De student is voorbereid op het driehoeksgesprek.

Bijeenkomst 7: Handelen vanuit de professionele standaard & omgaan met dilemma's

Weekdoelen

- Je laat zien hoe de professionele standaard richtinggevend is voor het handelen en verwijst hier expliciet naar in relatie tot eigen keuzes of dilemma's (cursusdoel 4)
- Je reflecteert op de ontwikkeling van de eigen professionele identiteit inclusief normen, waarden en morele afwegingen (cursusdoel 4)

Voorbereiding op de bijeenkomst:

- De student heeft nagedacht welke dilemma's het tegenkomt in de praktijk
- De student heeft een gespreksvoorbereiding en is voorbereid op het driehoeksgesprek.

Bijeenkomst 8: Verdieping van het sociaal vraagstuk + evaluatie eigen PI

Weekdoelen

- Je laat zien hoe je je hebt verdiept in het sociale vraagstuk (cursusdoel 2)
- Je deelt je belangrijkste leerinzichten rondom PI (cursusdoel 4)
- Je evalueert je studievoortgang/leerplan t.a.v. alle cursusdoelen (zelfsturend leren)

Voorbereiding op de bijeenkomst:

- De student heeft zich in LWG / WPL (vergelijkbare beroepscontext) verdiept in een sociaal vraagstuk en gaat dit delen met studenten van PI (verschillende beroepscontexten)

Bijeenkomst 9: Evaluatiebijeenkomst cursus 'Handelen in de beroepspraktijk 1'

Weekdoelen

- Je levert een ondertekend urenverantwoordingsformulier in (toetsing)
- Je evalueert het onderwijs van 'Handelen in de beroepspraktijk 1' en jouw eigen leerreis (alle cursusdoelen + zelfsturend leren)
- Je blikt vooruit op de cursusdoelen van jaar 4 en je eigen leerdoelen (alle cursusdoelen + zelfsturend leren)

Voorbereiding op de bijeenkomst:

- De student heeft zich voorbereid op de evaluatie van het onderwijsprogramma jaar 3 aan de hand van het eigen leerplan.

2.2.3 Overzicht Leerwerkgemeenschap / Werkpleklers

Inleiding

Zoals in het opleidingsprofiel van onze opleiding (2023) staat beschreven, is een leerwerkgemeenschap een groep van verschillende betrokkenen: studenten, praktijkdocent, professionals uit een organisatie in het werkveld en onderzoekers van een kenniscentrum en/of uit het werkveld/learning communities. Deze groep is aan elkaar verbonden door een gedeelde expertise en passie voor een gedeeld doel. Hier verdiep je jouw kennis en kunde door je samen te verdiepen in de specifieke methoden en richtlijnen die gebruikt worden in jouw stage/werkplek. Daarbij kun je samen leren van vraagstukken en dilemma's en kunnen jullie (ervarings)deskundigen vanuit het werkveld uitnodigen om hun expertise te delen. In de LWG/WPL wordt gewerkt met leeropbrengst-formulieren. Daarin leg je opbrengst van de leeractiviteiten (zelfstudie, e-learning, profiellessen etc.) die je de afgelopen weken ondernomen hebt, vast. Dit kun je inzetten om tot een onderbouwd methodisch plan te komen en jouw handelen te verantwoorden (cursusdoel 1). Ook draagt het bij om jouw sociaal vraagstuk te signaleren en te beargumenteren (cursusdoel 2) en draag je bij aan de (trans)professionele samenwerking (cursusdoel 3). Tenslotte verdiep je je hiermee in jouw professionele frame en in hoe jij en je directe collega's het beroep uitoefenen in het institutionele frame, namelijk de gedeelde normen en waarden en richtlijnen binnen jouw beroep (vanuit het PI-model, cursusdoel 4).

Begeleiding

Je wordt begeleid door een vaste collega (praktijk-/werkbegeleider) uit je beroepspraktijk. Deze werkt jou in, begeleid je op de werkvloer en is de schakel tussen school en de beroepspraktijk. De praktijk-/werkbegeleider denkt mee rondom jouw persoonlijke leerdoelen en geeft regelmatig constructieve feedback rondom jouw professionele ontwikkeling. De praktijk-/werkbegeleider heeft geen beoordelende rol, maar geeft wel input rondom jouw voortgang m.b.t. de toetsing.

De praktijkdocent ondersteunt je bij het maken van de transfer van theoretische inzichten naar handelen binnen de eigen praktijkcontext. De docent stimuleert daarbij het samen werken en leren in de driehoek student, docent en praktijkprofessionals. Waar mogelijk verbindt de docent andere relevante partijen aan de bijeenkomsten, zoals inhoudsdeskundigen (bijvoorbeeld van het kenniscentrum) en ervaringsdeskundigen. Ook benut de docent mogelijkheden om meerdere praktijkcontexten in de bijeenkomsten met elkaar te verbinden. De docent daagt je uit tot het inzetten van je onderzoekend vermogen voor verdere verdieping en de transfer naar je eigen beroepshandelen. De docent ondersteunt je bij het signaleren van relevante sociale vraagstukken in de eigen praktijkcontext. De docent legt feedback in relatie tot jouw voortgang vast in Brightspace.

Cursusdoelen

Cursusdoel 1 Methodisch handelen	Je onderzoekt samen met je medestudenten en met verschillende professionals hoe in jullie praktijkorganisaties invulling wordt gegeven aan het methodisch handelen. Hierbij is expliciet aandacht voor specifieke kennis over de doelgroep waarmee je werkt en de inzet van verschillende werkwijzen en methoden binnen jouw beroepscontext.
Cursusdoel 2 Sociale vraagstukken	Ook heb je aandacht voor de (sociale) vraagstukken die je tegenkomt.
Cursusdoel 3 Transprofessioneel samenwerken	Daarnaast breng je met elkaar in kaart met wie, hoe en waarom er wordt samengewerkt. En ben jij je bewust van de kwaliteiten die je inzet en de uitdagingen die je ervaart.
Cursusdoel 4 Professionele Identiteit	Ten slotte is er aandacht voor de visie van jouw organisatie en welke impliciete en expliciete kaders en richtlijnen er zijn (institutionele frame), hoe jullie daar binnen jouw team invulling aan geven (professionele frame) en hoe zich dit verhoudt tot jouw persoonlijke en professionele zelf.

De activiteiten binnen een leerwerkgemeenschap / werkpleklers zijn gericht op:

- Lerend netwerk voor alle partijen: een leeromgeving voor studenten, professionals uit de praktijk, docenten en (daar waar kan) onderzoekers
- Verbinding van onderwijs en praktijk
- Integrale benadering van sociale vraagstukken
- Co-creatie en kenniscirculatie

Hoe zien de bijeenkomsten eruit?

Specifiek voor de LWG (leerwerkgemeenschap): Een leerwerkgemeenschap is een gemeenschap van verschillende betrokkenen: studenten, docenten, professionals uit een organisatie in het werkveld en onderzoekers van een kenniscentrum en/of uit het werkveld. Een leerwerkgemeenschap is kort gezegd een groep mensen die aan elkaar verbonden is door een gedeelde expertise en passie voor een gedeeld doel (Wenger & Snyder, 2000). Jullie nodigen verschillende professionals uit om tijdens de bijeenkomst te delen over hun expertise en met jullie in gesprek gaan hoe je dit zelf kunt inzetten. Denk aan een gedragswetenschapper, systeemtherapeut, manager, portefeuillehouder/functionaris rondom een specifiek thema/expertisegebied, vak therapeut of een overstijgende themabijeenkomst met verschillende LWG's of onderzoeker vanuit het kenniscentrum.

Specifiek voor het werkplekleren: Binnen je groep ga je in gesprek over de verschillende thema's. Je gaat hierover zelf in gesprek met collega's op de werkvloer en haalt expertise uit het werkveld op om te delen met je medestudenten. Ook is het mogelijk om deskundigen/gastdocenten/onderzoekers uit te nodigen of een event of werkplek te bezoeken.

Opbouw van de bijeenkomsten

Introductie	Check-in Delen van de leeropbrengst aan de hand van het formulier: - Wat heb je tijdens het profielonderwijs, keuzeonderwijs en/of PI geleerd? - Hoe heb je dat ingezet en/of welk voornemen heb je om het in te zetten? - Hoe zet je jouw onderzoekend vermogen in? - Wat heb je aanvullend gedaan ter voorbereiding? Denk aan: inzichten en verdiepingsvragen uit literatuur, casuïstiek, actualiteit, e-learning, workshops, inzichten uit interview+.
Verdieping	Specifieke kennis en vaardigheden verdiepen rondom thema's die relevant en urgent zijn in jouw specifieke beroepscontext. Dit doen jullie bijvoorbeeld door middel van het uitnodigen van gastsprekers uit de praktijk, trainingen rondom (gespreks)vaardigheden, presentatie & gesprek met je praktijk-/werkbegeleiders, een dialoogsessie met andere studenten, luisteren naar ervaringsdeskundigen, etc.
Afronding	Formulier leeropbrengst: - Je vult de gegeven feedback van praktijkdocent & peerstudenten in op het formulier leeropbrengst - Daarnaast maak je inzichtelijk wat je daarvan geleerd hebben en/of je maakt een plan hoe je daarmee verder gaat. - De praktijkdocent geeft akkoord. Vooruitblik naar de volgende bijeenkomst(en)

Van deze opbouw kan afgeweken worden, als je bijvoorbeeld eens de hele bijeenkomst voor een symposium wil gebruiken

Je maakt als groep aan het begin van het semester een planning voor de volgende bijeenkomsten waarbij er enerzijds ruimte is voor je eigen inbreng vanuit het profielonderwijs en aanvullende leeractiviteiten. En je daarnaast dus ook actief de dialoog met andere professionals en disciplines opzoekt om met en van hen te leren. Voor de planning kun je als groep onderstaande thema's als leidraad gebruiken, maar deze invulling is vrij in te vullen per LWG-/werkplekcontext. Als student heb je een actieve rol hierin. De praktijkdocent bewaakt dit proces. Belangrijk is dus dat het een verdieping van jouw kennis & vaardigheden is in deze specifieke beroepscontext en je daarbij concreet maakt hoe je dat inzet bij jouw eigen beroepsmatig handelen. Dit noemen we de transfer maken van theoriekennis naar praktijkhandelen.

Daarnaast is er expliciete aandacht voor jouw onderzoekend vermogen. Je zet onderzoekend vermogen in ten dienste van jouw methodisch handelen. Dat klinkt mooi, maar hoe ziet dat eruit en waar blijkt dat uit? Met behulp van het handboekje 'De onderzoekende professional' van Schuitema & Soleman (2020) bespreek hoe je als zorg- en welzijnsprofessional onderzoekend vermogen inzet in de alledaagse praktijk, bijvoorbeeld in een gesprek met een cliënt of in een vergadering met collega's. Zo leer je concreet te maken hoe onderzoekend vermogen in alle beroepssituaties belangrijk is: welke keuzes kom jij op het gebied van onderzoekend vermogen tegen en welke afwegingen maak je hierin? En welke vragen wil je verder onderzoeken om de situatie beter te begrijpen?

Koppeling met de toets:

Dit alles kun je inzetten bij je toetsopdracht door een methodisch plan en een sociaal vraagstuk te kunnen onderbouwen en beargumenteren (cursusdoel 1 en 2). Hiermee laat je zien (trans)professioneel samen te werken vanuit je professionele identiteitsontwikkeling (cursusdoel 3 en 4).

Les	Aantal lessen	Wat kan er <u>bijvoorbeeld</u> als verdiepend thema aan bod komen? <i>Leg de locatie vast en welke professionals je wilt uitnodigen</i>	Koppeling met profielonderwijs + onderzoekend vermogen
1.	1 x 200 minuten	Kick-off met alle studenten & praktijk-/werkbegeleiders + planning maken	Meenemen formulier leeropbrengst
2.	1 x 200 minuten	Verdieping doelgroep: doelgroepanalyse maken	Meenemen formulier leeropbrengst
3.	1 x 200 minuten	Planmatig/methodisch handelen: rol en werkwijze in de eigen stagecontext rondom het methodische plan door gedragswetenschappers	Meenemen formulier leeropbrengst
4.	1 x 200 minuten	Methoden: presentatie en/of training over de meest belangrijke methode(n) die binnen de praktijkcontext worden gehanteerd	Meenemen formulier leeropbrengst
5.	1 x 200 minuten	Transprofessioneel samenwerken: dialoog over de manier van samenwerken met een manager en/of stagiaires uit anderen disciplines	Meenemen formulier leeropbrengst
6.	1 x 200 minuten	Sociale vraagstukken: verkennen samen met beleidsfunctionarissen en/of praktijk-/werkbegeleiders	Meenemen formulier leeropbrengst
7.	1 x 200 minuten	Gesprekstechnieken: training door communicatie-expert	Meenemen formulier leeropbrengst
8.	1 x 200 minuten	Evaluatie	Meenemen formulier leeropbrengst

2.2.4 Intervisie+

In dit onderdeel werk je aan de cursusdoelen door te reflecteren op je eigen rol aan de hand van actuele en praktijk gerelateerde situaties en vraagstukken. Dit kun je inzetten bij je toetsopdracht door aan de hand van feedback/feedforward te onderbouwen hoe je vanuit je professionele identiteit en professionele standaard (samen)werkt en daarmee jouw reflectief vermogen laat zien. Ook wordt door de docent tweemaal feedback t.a.v. het cursusdoel vastgelegd over hoe jij individueel en gezamenlijk reflecteert op jouw handelen in de beroepspraktijk en op de ontwikkeling van jouw eigen professionele identiteit.

Les	Aantal lessen / werkvorm	Wat komt er aan bod	Zelfstudie
1.	1 x 100 minuten	Toelichting intervisieproces. Intervisie a.d.h.v. het vijf stappen model en reflectie	Inleveren inbreng en reflectieverslag Lezen/doornemen: zie Brightspace
3.	1 x 100 minuten	Intro thema Intervisie a.d.h.v. het vijf stappen model en reflectie	Inleveren inbreng en reflectieverslag Lezen/doornemen: zie Brightspace
5.	1 x 100 minuten	Intro thema Intervisie a.d.h.v. het vijf stappen model en reflectie	Inleveren inbreng en reflectieverslag Lezen/doornemen: zie Brightspace
7.	1 x 100 minuten	Intro thema Intervisie a.d.h.v. het vijf stappen model en reflectie Tussenevaluatie	Inleveren inbreng en reflectieverslag Lezen/doornemen: zie Brightspace

Intervisie+

Tijdens 'Intervisie+' werk je aan cursusdoel 4 'Professionele Identiteit'. Hierbij ontwikkel je jouw professionele handelen en kun je jouw handelen verantwoorden. Je ontvangt tijdens de bijeenkomsten feedback van je medestudenten en van je intervisie+ docent.

Deze feedback is gericht op jouw voorbereiding, je actieve deelname aan de bijeenkomsten en jouw reflectief vermogen. Hierbij zijn de drie onderstaande uitgangspunten leidend om cursusdoel 4 op tussenniveau positief te kunnen af te ronden:

- Je reflecteert op jouw handelen in relatie tot de professionele standaard.
- Je reflecteert op de ontwikkeling van jouw eigen professionele identiteit, inclusief normen & waarden en morele afwegingen
- Je reflecteert op de bijdrage van jouw ervaringen in de praktijkcontext op je verdere ontwikkeling als sociaal werker.

Je reflecteert dus op wat je verder moet en wilt ontwikkelen om de kwaliteit van jouw handelen in de beroepspraktijk te vergroten. Dit is dan ook het verschil met de PI-lessen, die meer gericht zijn op het ontwikkelen van jouw professionele identiteit. Bij Intervisie+ kijk je hoe je jouw professionele identiteit terugziet in jouw beroepsmatig handelen.

Hoe zien de bijeenkomsten eruit?

Intervisie+ is een methodische intervisie die in semester 6 vier keer 100 minuten wordt aangeboden en in semester 7 doorloopt met vier bijeenkomsten en in semester 8 met twee bijeenkomsten. In totaal gaat het dus om 10 bijeenkomsten.

De bijeenkomsten worden aan de hand van de 5 stappen methode vormgegeven. Schematisch ziet deze methode er als volgt uit:

Intervisie 5 Stappen Methode		60 minuten
Stap 1	Vraagintroductie	15 min.
Stap 2	Probleemverkenning	15 min.
Stap 3	Probleemdefinitie	10 min.
Stap 4	Advisering	10 min.
Stap 5	Evaluatie	10 min.

In elke bijeenkomst staat een specifiek thema centraal die iedere sociaal werker tegenkomt. We vinden het belangrijk dat je reflecteert op wat deze thema's betekenen in jouw persoonlijke en professionele ontwikkeling. De thema's die in de 10 bijeenkomsten aan bod kunnen komen zijn: vertrouwen, moeten, weerstand, onzekerheid, projectie, ideaalbeelden, minderwaardigheidsgevoelens versus arrogantie, gevoelens uiten, conflicten en denken.

Deze thema's hebben te maken met jouw professionele handelen, maar ook met jouw persoonlijke en professionele zelf, zoals je dat kent uit het PI-model van Ruijters (2019) dat ook in de PI-lessen van jaar 1, 2 en 3 wordt gebruikt.

Als voorbereiding op de bijeenkomst beschrijf je kort een situatie met betrekking tot jouw beroepspraktijk. Dit doe je door een situatie of vraagstuk voor ogen te nemen waarmee je worstelt of hebt geworsteld. Oftewel, een situatie waarmee je het lastig hebt (gehad), problemen mee ondervindt, waar je nog niet helemaal uit bent en/of nog met wat verwarring op terugkijkt. Deze beschrijving neem je mee en breng je in tijdens de bijeenkomst. Je krijgt van de docent tijdens de bijeenkomst feedback op de manier hoe je de praktijksituatie beschrijft.

Je inbreng moet aan een aantal inhoudelijke en structurele criteria voldoen:

- Het is relevant voor het beroepsmatig handelen
- Het is kernachtig omschreven met alle moreel relevante feiten
- Het is een rijke beschrijving waar een vraag uit ontstaat.

Een voorbeeld:

Het thema van de eerste bijeenkomst is 'Vertrouwen'. Vertrouwen is de basis van goede hulpverlening. Zo moet er sprake zijn van een vertrouwensrelatie; zowel vanuit jou als hulpverlener als vanuit de hulpvrager. Daarnaast heeft dit thema natuurlijk ook te maken met het vertrouwen in jezelf en het vertrouwen dat je krijgt in de rol als werker of stagiaire. Wat betekent dit thema voor jou en hoe ga je daarmee om? Je kunt denken aan vertrouwen in jezelf, vertrouwen in de ander (kunnen samenwerken met medestudenten, docenten, collega's). Ook kun je denken aan vertrouwen hebben in het proces en wat betekent het al je geen vertrouwen hebt?

"Tijdens mijn stage in het wijkteam kwam ik in een gezin waarbij sprake is van verwaarlozing. In gesprek met mevrouw X signaleerde ik dat ze heel vermoeid oogde en ze kortaf reageerde op haar, in mijn ogen, vrij drukke kinderen om haar heen. Toen ik naar haar vermoeidheid vroeg, zei ze dat alles goed ging. Ik voelde dat er meer speelde, maar durfde niet door te vragen, omdat ik bang was haar vertrouwen te schaden. Na het gesprek had ik het gevoel dat ik niet genoeg had gedaan om erachter te komen wat er bij moeder speelt."

Vraag die hieruit voort kan komen is:

"Hoe kan ik professioneel omgaan met zorgelijke signalen, zonder het contact en het vertrouwen van moeder te verliezen?"

Intervisie 5 Stappen Methode		60 minuten
Stap 1	Vraagintroductie	15 min.

	Het thema van de bijeenkomst wordt verder geïntroduceerd door de docent. Daarna geeft iedere student kort zijn of haar situatie weer en benoemt de daaruit voortkomende concrete vraag. Gezamenlijk wordt er één situatie gekozen waar verder op ingezoomd wordt.	
Stap 2	Probleemverkenning De overige studenten stellen open vragen. Deze zijn zowel gericht op de bovenstroom (het zichtbare gedrag en de zichtbare context) als op de onderstroom (inzicht krijgen in wat onder het zichtbare gedrag zit, de eigen belemmeringen en krachtbronnen). Deze twee termen worden in de literatuur Bovenstroom en onderstroom: betekenis, verschil en voorbeelden School voor Coaching verder uitgelegd. De inbrenger beantwoordt de vragen kort en krachtig. Een variant in de probleemverkenning is dat de inbrenger alleen de vragen beantwoordt die volgens hem of haar relevant zijn voor het ingebrachte probleem. Vragen die volgens de student niet te maken hebben met het probleem, dus irrelevante vragen zijn, worden niet beantwoord. Wel legt de student na deze stap uit waarom hij bepaalde vragen niet relevant vond.	15 min.
Stap 3	Probleemdefinitie De intervisieleden gaan één of meerdere probleemdefinities formuleren: Wat is volgens hen de kern van het probleem? De probleemdefinities uit de intervisiegroep geven de inbrenger vaak al een nieuwe kijk op zijn of haar intervisievraag. Iedere student schrijft (in stilte) voor zichzelf op wat volgens hem/haar de kern is van het probleem. Als iedereen klaar is worden alle probleemdefinities hardop voorgelezen, waarna de briefjes aan de inbrenger worden gegeven zodat hij/zij deze dan op een later moment nog meenemen in zijn eigen reflectie. Wanneer de inbrenger de probleemdefinities heeft gehoord, herformuleert hij of zij eventueel de intervisievraag. Een probleemdefinitie is een heldere, beknopte omschrijving van het kernprobleem dat moet worden aangepakt: Een goede probleemdefinitie is: - Duidelijk en specifiek - Objectief (gebaseerd op feiten, geen meningen) - Beperkt tot de kern (geen bijzaken) <i>Een voorbeeld: "Ik durf niet door te vragen bij cliënt X, omdat ik bang ben dat ze mij dan opdringerig vindt en mij niet meer leuk vindt en ik de band verlies. "</i>	10 min.
Stap 4	Advisering Ieder intervisie lid formuleert tenminste één advies op schrift voor de inbrenger. Die eveneens meegegeven worden. De inbrenger vertelt welke adviezen hem aanspreken en welke niet. Ook geeft hij aan wat hij concreet met de adviezen uit de Intervisie wil gaan doen in de praktijk.	10 min.
Stap 5	Evaluatie	10 min.

	De intervisieleden benoemen kort wat zij voor hun eigen casus mee kunnen nemen van de ingebrachte casus. Welke aspecten rondom het thema hebben betrekking op zichzelf? Op welke wijze is dit het geval? En wat voegt dit toe aan het handelen in de beroepspraktijk? Ook evalueert de intervisiegroep met elkaar het reflectieproces: wat ging goed en wat kan een volgende keer beter ten dienste van een effectief intercollegiaal leerproces? Hierdoor wordt de intervisiegroep intervisievaardiger. Schrijf daarna voor jezelf op: - Wat viel je op? - Welke vragen riep het op? - Wat wil je aan feedback meegeven aan de inbrenger? - Wat wil je met je collega's en praktijk-/werkbegeleider bespreken? - Wat wil je niet vergeten voor de volgende intervisie+ bijeenkomst?	
--	---	--

Vervolg		
Pauze	Een korte pauze	10 min.
Reflectie uitwerken	Je benut deze tijd om elkaar feedback te geven op jouw rol tijdens de vijf stappen. Daarnaast reflecteer je op de volgende drie aspecten van cursusdoel 4: - Je reflecteert op jouw handelen in relatie tot de professionele standaard (zie literatuur in Brightspace). - Je reflecteert op de ontwikkeling van jouw eigen professionele identiteit, inclusief normen, waarden en morele afwegingen. - Je reflecteert op hoe jouw ervaringen in de praktijkcontext bijdragen aan je verdere ontwikkeling als sociaal werker. De docent is tijdens deze 20 minuten aanwezig om je hierbij op weg te helpen. Thuis maak je dit verder af. Je schrijft een kort verslag (maximaal 250 woorden) dat je bij de desbetreffende bijeenkomst inlevert.	20 min.
Afronding & vooruitblik naar de volgende keer	De laatste 10 minuten van de bijeenkomst besteed je samen met je medestudenten en docent om het thema van de volgende bijeenkomst te bepalen. De thema's zijn afkomstig uit het boek 'Vorbereiden op intervisie' van Liet de Vries-Geervliet.	10 min.

2.2.5 Profieloverstijgend onderwijs

In dit onderdeel werk je aan de cursusdoelen door samen met medestudenten theorie eigen te maken om je handelen in de beroepspraktijk te kunnen onderbouwen. Dit volg je samen met studenten uit andere profielen, omdat deze gemeenschappelijk relevant zijn.

De profieldocent verzorgt aan de hand van verschillende thema's verdiepende onderwijsbijeenkomsten en daagt jou uit om vanuit de literatuur en vakkennis kritisch na te denken over je professionele handelen in de beroepspraktijk. Samen met de docent koppel je de inhoud van het profielonderwijs aan relevante praktijkvoorbeelden. De docent stimuleert je om de kritische dialoog met medestudenten aan te gaan. De docent daagt je uit tot het inzetten van je onderzoekend vermogen voor verdere verdieping en de transfer naar je eigen beroepshandelen.

Bij **systemen en netwerken** leer je de omgeving van (groepen) mensen te analyseren op micro-, meso- en macroniveau om de vraagstelling helder te krijgen (cursusdoelen 1 en 2). Daarnaast leer je het brede netwerk in kaart te brengen om de mogelijkheden vanuit het netwerk te kunnen benutten. Dit heb je nodig om met onderbouwing van basiskennis over sociaal functioneren en de (gemeenschappelijke) sociale basis een methodisch plan te kunnen maken en een sociaal vraagstuk te kunnen signaleren. Daarnaast leer je welke verschillende vormen van samenwerken er rond netwerken zijn (cursusdoel 3).

Bij **beleid en organisatie** leer je welke kaders centraal staan voor een sociaal werker en voor bepaalde doelgroepen. Dit heb je nodig om de (on)mogelijkheden van de vraagstelling te kunnen analyseren (cursusdoel 1), een sociaal vraagstuk te kunnen signaleren en beargumenteren (cursusdoel 2), om te kunnen schakelen tussen beleidsniveaus en afwegingen te kunnen maken in het samenwerkend en discretionair handelen (cursusdoel 3).

Les	Aantal lessen / werkvorm	Wat komt er aan bod	Lesdoel:
1.	1 x 100 minuten	Systemen en netwerken – Micro-, meso- en macrosysteem niveaus <i>Zelfstudie:</i> E-learning: Online training: Sociaal Werk op Alle Niveaus Movisie 2 uur Literatuur: Jessurun, N. & Warring, R. (2018). <i>Verschillen omarmen</i> . (2e druk). Coutinho. Hoofdstuk 1, 2. Lesdoel: de student heeft zicht op de verschillende niveaus in sociaal werk.	De student heeft zicht op de verschillende niveaus in sociaal werk.
2.	1 x 100 minuten	Systemen en netwerken – Intergenerationele familiesystemen <i>Zelfstudie:</i>	De student kan een systeem in kaart brengen en analyseren.

		Literatuur: Jessurun, N. & Warring, R. (2018). <i>Verschillen omarmen</i>. (2e druk). Coutinho. Hoofdstuk 3 en doornemen hoofdstuk 11, 12 en 14. Sites: Eigen Kracht Centrale Wat is een Eigen Kracht-conferentie? - Eigen Kracht Centrale Home - Bureau Beschermjassen Lesdoel: de student kan een systeem in kaart brengen en analyseren.	
3.	1 x 100 minuten	Systemen en netwerken – Sociale/digitale & informele/formele netwerken	De student kan een netwerk in kaart brengen en de mogelijkheden van het netwerk analyseren.
		<i>Zelfstudie:</i> Literatuur: Scheffers, M. (2020). Sterk met een vitaal netwerk: Empowerment en de sociaal netwerkmethodiek (3^e druk). Coutinho. Hoofdstuk 4 en 5. Sites: Wegwijzer aan de slag met het sociale netwerk Toolkit netwerkzorg - Kenniscentrum Phrenos Lesdoel: de student kan een netwerk in kaart brengen en de mogelijkheden van het netwerk analyseren.	
4.	1 x 100 minuten	Systemen en netwerken – Transprofessionele netwerken	De student kan een netwerk in kaart brengen en de mogelijkheden van het netwerk analyseren.
		<i>Zelfstudie:</i> E-learning: Aan de slag met domeinoverstijgend werken GGZ Ecademy 1,5 uur Online training: Introductie Diversiteitssensitief Werken (KIS) Movisie 1 uur Literatuur: Jessurun, N. & Warring, R. (2018). <i>Verschillen omarmen</i>. (2e druk). Coutinho. Hoofdstuk 15 en 16. Lesdoel: de student kan een netwerk in kaart brengen en de mogelijkheden van het netwerk analyseren.	

5.	1 x 100 minuten	Beleid en organisatie – Beroepsprofiel/beroepscode/beroepseed, overzicht wet-en regelgeving, gedwongen kader (jeugd en ggz)	De student heeft zicht op de kaders die centraal staan voor de sociaal werker.
		<i>Zelfstudie:</i> E-learning: Behandelen naar de wet in de jeugdhulp GGZ Ecademy 3,5 uur (Be)handelen volgens de wet verplichte ggz GGZ Ecademy 4 uur Wet forensische zorg GGZ Ecademy 4 uur Wetgeving en Financiering ouderenzorg start 0,5 uur Sites: Beroepsvereniging van professionals in sociaal werk BPSW Beroepsprofiel van de sociaal werker Lesdoel: de student heeft zicht op de kaders die centraal staan voor de sociaal werker.	
6.	1 x 100 minuten	Beleid en organisatie – Domeinoverstijgende samenwerking	De student kan afwegingen maken in samenwerking en discretionair handelen.
		<i>Zelfstudie:</i> E-learning: Gegevensuitwisseling in de bemoeizorg GGZ Ecademy 3 uur Gegevensuitwisseling in het jeugddomein GGZ Ecademy 1 uur Lesdoel: de student kan afwegingen maken in samenwerking en discretionair handelen.	
7.	1 x 100 minuten	Beleid en organisatie – Transitie perspectief vanuit beleid op nationaal en regionaal stedelijk niveau	De student kan schakelen tussen beleidsniveau's.
		<i>Zelfstudie:</i> Literatuur: Schermer, K., (2017). <i>De organisatie als hulpmiddel</i>. Bohn Stafleu van Loghum. 6e herziene druk. Hoofdstuk 11 Beleid en hoofdstuk 13 Organisatietheorieën. Sites: Integraal Zorgakkoord: 'Samen werken aan gezonde zorg' Rapport Rijksoverheid.nl	

		Aan de slag met GALA Movisie Lesdoel: de student kan schakelen tussen beleidsniveau's.	
8.	1 x 100 minuten	Beleid en organisatie – Actuele thema's en ontwikkelingen	De student weet welke actuele thema's spelen.
		<i>Zelfstudie:</i> Sites: De Nieuwe GGZ: https://www.denieuweggz.nl/ Nieuwe zorgnetwerken vol ambitie, maar het effect kan nog concreter Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd Het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) belicht Movisie Lesdoel: de student weet welke actuele thema's spelen.	

2.2.6 Profiel specifiek onderwijs: zorg

In dit onderdeel werk je aan de cursusdoelen door samen met medestudenten uit het gekozen profiel theorie eigen te maken om je handelen in de beroepspraktijk te kunnen onderbouwen. In de schoolcontext heb je onderwijs passend bij jouw profiel. Je krijgt daarvoor ook onderwijs dat specifiek voor jouw profiel is aangeboden, denk hierbij aan essentiële theoretische verdieping rondom de (kwetsbare) doelgroep die binnen jouw profiel centraal staat.

De profielfacilitator verzorgt aan de hand van verschillende thema's verdiepende onderwijsbijeenkomsten en daagt jou uit om vanuit de literatuur en vakkennis kritisch na te denken over je professionele handelen in de beroepspraktijk. Samen met de docent koppel je de inhoud van het profielonderwijs aan relevante praktijkvoorbeelden. De docent stimuleert je om de kritische dialoog met medestudenten aan te gaan. De docent daagt je uit tot het inzetten van je onderzoekend vermogen voor verdere verdieping en de transfer naar je eigen beroepshandelen. Zie bijlage X voor de basiskennis voor profiel zorg.

Les	Aantal lessen / werkvorm	Thema	Wat komt er aan bod	Zelfstudie
1.	1 x 100 minuten	Herstelondersteunend werken & rehabilitatie	Basisvaardigheden herstel- en rehabilitatieprocessen en -fasen, overdracht-tegenoverdracht-processen Lesdoel: de student heeft kennis van herstelprocessen en kan herstelondersteunend handelen.	E-learning: Home - SamenWijzer in de GGZ Herstel GGZ Ecademy 2,5 uur Literatuur: Wilken, J.P. , & den Hollander, D. (2025). <i>Handboek steunend relationeel handelen: Werken aan herstel en kwaliteit van leven</i> (3e herziene druk). SWP. Hoofdstuk 7 t/m 9 en doornemen hoofdstuk 1 t/m 5. Sites: Zelfregie- en herstelinitiatieven - Kenniscentrum Phrenos www.ggzstandaarden.nl/zorgstandaarden/herstelondersteuning
2.	1 x 100 minuten	Herstelondersteunend werken & rehabilitatie	Basisvaardigheden herstel- en rehabilitatieprocessen en -fasen Lesdoel: de student heeft kennis van herstelprocessen en kan herstelondersteunend handelen.	Literatuur: Wilken, J.P. , & den Hollander, D. (2025). <i>Handboek steunend relationeel handelen: Werken aan herstel en kwaliteit van leven</i> (3e herziene druk). SWP. Hoofdstuk 34 t/m 35. Koementas-de Vos, M & Daemen, M. (2024). Groepstherapie in de ggz: een van de beoogde oplossingen voor wachtlijstproblematiek, maar hoe? Groepen. Tijdschrift voor groepsdynamica & groepspsychotherapie, 19(4), p. 49-63. (PDF) Groepstherapie in de ggz: een van de beoogde oplossingen voor wachtlijstproblematiek, maar hoe? Sites:

				Podcast Rotterdamse herstelacademies in de wijk: https://www.movisie.nl/artikel/nu-online-aflevering-2-podcastreeks-ggz-sociaal-domein
3.	1 x 100 minuten	Systeemgericht werken in de ggz	Meerzijdige partijdigheid, informele/formele netwerkzorg Lesdoel: de student kan herstelondersteunend werken met groepen en netwerken.	Wilken, J.P. & den Hollander, D. (2025). <i>Handboek steunend relationeel handelen: Werken aan herstel en kwaliteit van leven</i> (3e herziene druk). SWP. Hoofdstuk 6, 14 en doornemen hoofdstuk 18 t/m 21. Sites: Introductie - Samenwerking en ondersteuning naasten van mensen met psychische problematiek GGZ Standaarden
4.	1 x 100 minuten	Systeemgericht werken in de ggz	Regie voeren in samenwerkingsprocessen, werken met groepen Lesdoel: de student kan regie voeren in samenwerking.	Literatuur: Leeman, E., Tjaden, C., Bovenberg, F., Mulder, N., van Goor, L., Kreuger, T., Kroon, H., & Dorleijn, M. (2021). <i>Praktijkboek resourcegroepen: Herstellen doe je samen</i> (2 ^e herziene druk). Boom uitgevers. Hoofdstuk 1 Wat zijn resourcegroepen. Sites: https://www.ypsilon.org/zorg-voor-jezelf/handige-hulpmiddelen/ https://www.kennispleingehandicaptensector.nl/tips-tools/tools/inclusie-strategieen-persoonlijke-toekomst-planning-ptp GGZ & LVB - Landelijk Kenniscentrum LVB
5.	1 x 100 minuten	Ondersteunen bij gedragsverandering	Herstelondersteunend klimaat: destigmatisering Lesdoel: de student kan destigmatiserend handelen.	E-learning: Destigmatiserend werken in de ggz GGZ Ecademy 2 uur Literatuur: Wilken, J.P. & den Hollander, D. (2025). <i>Handboek steunend relationeel handelen: Werken aan herstel en kwaliteit van leven</i> (3e herziene druk). SWP. Hoofdstukken 12, 35 t/m 37. Sites: Nieuwe plek voor materialen over destigmatisering

6.	1 x 100 minuten	Ondersteunen bij gedragsverandering	Motiverende gespreksvoering bij psychopathologie Lesdoel: de student kan motiverende gesprekstechnieken toepassen.	Literatuur: Van der Veen, M. & Goijarts, F. (2021). <i>Praktijkgids motiverende gespreksvoering social work</i>. Coachen bij veranderen. Bohn Stafleu van Loghum. Hoofdstuk 9. En hoofdstuk 1 t/m 8 (herhaling).
7.	1 x 100 minuten	Outreaching werken	Herstelondersteuning bij drang, presentie-benadering, contact maken Lesdoel: de student kan handelen vanuit presentie bij drang.	E-learning: Dwang en drang – maatschappelijke opvang GGZ Ecademy 1,5 uur Literatuur: Doorn, L. , Omlo, J., van Etten, Y., Gademan, M. (2019). <i>Outreaching werken, basisboek voor werkers in de eerste lijn</i>. (3^e herziene druk). Coutinho. Hoofdstuk 3 Modellen van outreachend werk Sites: Documentaire Welkom in containerdorp van de EO.
8.	1 x 100 minuten	Outreaching werken	Omgaan met weerstand, crisistheorieën, bemoeizorg Lesdoel: de student kan handelen in crisissituaties.	Literatuur: Roeg, D., Lindt, van der, S., Lohuis, G. & Doorn, van, L. (2018). <i>Bemoeizorg van A tot Z, assertieve en outreachende zorg</i>. SWP. Hoofdstuk 5 De dynamiek van bemoeizorg. Wilken, J.P. , & den Hollander, D. (2025). <i>Handboek steunend relationeel handelen: werken aan herstel en kwaliteit van leven</i> (3e herziene druk). SWP. Hoofdstukken 11, 15, 16, 17. Sites: Het Crisisontwikkelingsmodel Trifier Trifier

2.2.7 Zelfstudie & keuzeaanbod

Binnen je leerreis kun je ook keuzes maken passend bij jouw beroepspraktijk, je profiel en de ontwikkeling van je professionele identiteit. Denk hierbij aan inspirerende en verdiepende workshops, trainingen, gastsprekers, e-learnings, kennisclips en literatuur die jou helpen jouw professionele identiteit verder te verdiepen.

In dit onderdeel werk je aan de cursusdoelen door zelfstandig, vanuit voorkennis en onderzoekend vermogen, te onderbouwen wat er aan de hand is en welke mogelijkheden mensen hebben om hun sociaal functioneren te verbeteren. Daarnaast verdiep je je op basis van zelfstudie, in een sociaal vraagstuk. Denk hierbij aan. Dit kun je inzetten bij je toetsopdracht door onder andere voor jouw praktijkcontext specifieke, relevante bronnen een methodisch plan en een sociaal vraagstuk te onderbouwen.

Sommige E-learnings zijn gekoppeld/verplicht aan profielonderwijs, andere E-learnings kun je in je eigen tijd en tempo doen. Voor de E-learnings van de GGZ Ecademy ontvang je per mail een sleutelcode voor de toegang. De andere E-learnings zijn vrij toegankelijk. Een overzicht van het hele aanbod vind je in Brightspace. Als je een E-learning hebt gevolgd kun je de opbrengst hiervan meenemen in je formulier leeropbrengst bij LWG/werkpleklers (zie bijlage VII). Voor profiel Zorg zijn een aantal e-learnings verplicht en dien je de certificaten / bewijs van deelname in te leveren in Brightspace.

Binnen het keuzeaanbod verzorgt een docent* onderwijs vanuit de eigen specialisatie en (praktijk)ervaring. De docent inspireert je door middel van praktische trainingen en workshops die gericht zijn op specifieke vaardigheden en/of thema's die aansluiten bij jouw beroepscontext en/of bij de desbetreffende thematiek binnen gekozen profiel. De docent sluit aan bij actuele kennis en inzichten en deelt deze just in time. De docent stimuleert jou tot het voeren van de dialoog over actuele maatschappelijke vraagstukken en de positie van de sociaal werker.

**Deze rol kan ook vervuld worden door externe partijen, zoals gastsprekers, ervaringsdeskundigen, praktijkorganisaties, etc.*

3. Toetsing en beoordeling

3.1 Toetsprocedure

3.1.1 Deelnamevereisten toetsing

Om deel te kunnen nemen aan de cursus Handelen in de beroepspraktijk 1 in het derde studiejaar van de opleiding moet je aan de volgende voorwaarden voldoen:

- De propedeuse is behaald.
- Er zijn minimaal 48 studiepunten uit het tweede studiejaar behaald.
- De cursussen PI: Verkenning van het sociale domein, Professionele ontwikkeling in beeld en Leren in de beroepspraktijk zijn behaald.

3.1.2 Toetsvorm

Voor de toetsing ga je de methodische cyclus doorlopen (Kuiper & Zijsling, 2024) rondom een vraagstelling/casus binnen jouw stage- of werkplek. Dit doe je aan de hand van een specifieke casus uit je eigen beroepspraktijk waarmee je het sociaal functioneren en de sociale kwaliteit van een persoon of groep mensen wilt bevorderen. De toetsvorm is een individuele **opdracht** (O). Wel werk je hierbij samen met de persoon zelf, diens netwerk en professionals binnen en buiten de organisatie. Gedurende het proces signaleer je een sociaal vraagstuk dat invloed heeft op jouw casus en reflecteer je op je professionele identiteit en handelen.

Tijdens daarvoor ingeplande momenten kun je peerfeedback van jouw medestudenten en feedback en feedforward van jouw docenten en praktijk-/werkbegeleiders verzamelen. Het doorlopen van de methodische cyclus is een proces waar de nodige tijdplanning, organisatie, samenwerking en onderzoekend vermogen bij komt kijken. Je bent zelf verantwoordelijk voor je leerproces. Gedurende het proces wordt de feedback op jouw voortgang ten aanzien van de cursusdoelen door de betrokken docenten vastgelegd in Brightspace.

Er zijn verschillende geplande momenten aan de hand van vaste deadlines waarop je gericht feedback en feedforward verzamelt:

Feedbackmoment	Focus op cursusdoelen:	Feedback en feedforward:
1. Poster pitch	1	PI docent
2. Methodisch plan	1,2,3,4	PI docent Praktijk-/werkbegeleider Peerfeedback
3. 360° feedback, zelfevaluatie en driehoeksgesprek	1,2,3,4	PI docent Praktijk-/werkbegeleider 360° feedback minimaal 4 en maximaal 6 personen; in ieder geval praktijk-/werkbegeleider en collega('s).
4. Transfer van theorie naar praktijk handelen	1,2,3,4	Praktijkdocent (Peer)feedback van medestudenten, praktijk-/werkbegeleider en evt. collega's uit de praktijk.
5. Reflectie	4	Intervisie+ docent Peerfeedback

Voorafgaand aan het driehoeksgesprek (week 2.13 t/m 2.15) heb je op alle cursusdoelen al vanuit diverse onderdelen feedback verzameld. Tijdens het driehoeksgesprek bekijk je samen met je PI-docent en je praktijk-/werkbegeleider waar je op dat moment staat op de verschillende cursusdoelen. Als blijkt dat je één of meer cursusdoelen nog niet op het gewenste niveau beheerst, dan spreek je samen met je PI-docent en praktijk-/werkbegeleider leeractiviteiten af, waarmee je de komende weken nog aan de betreffende cursusdoelen kunt werken. Voor profiel Zorg dienen de

deelnamebewijzen/certificaten van alle verplichte e-learnings van de GGZ Ecademy apart te worden ingeleverd in Brightspace ten behoeve van de certificering van het agoog in de GGZ / registratie SKJ.

Na afloop van de feedbackmomenten waardeert de PI-docent op basis van alle verzamelde feedback op de criteria van de verschillende cursusdoelen jouw beheersing van de cursusdoelen. De PI-docenten kalibreren met elkaar tijdens de beoordelingsprocedure. Hieruit volgt een cijfer (week 2.16). Bij een onvoldoende beoordeling volgt een herkansing.

In week 2.19 volgt nog een afsluiting van de cursus met een evaluatie van jaar 3 en een vooruitblik naar jaar 4. In dat moment toon je ook met een urenverantwoordingsformulier aan dat je hebt voldaan aan de urenvereiste voor stage of werk (zie bijlage VIII). Als je voldoet aan deze urenverantwoording en je hebt een voldoende beoordeling, ontvang je 30 studiepunten.

Feedbackmomenten	Inleverdatum	Lesactiviteiten	Feedback
Poster pitch Doel 1	Week 2.5 Poster mee naar de les + inleveren op Brightspace	Week 2.5 Pitch in de les	Week 2.5 Feedback PI-docent in Brightspace
Methodisch plan Doel 1 t/m 4	Week 2.9 Inleveren Methodisch plan én ondertekend feedbackformulier praktijk-/werkbegeleider op Brightspace Week 2.12 Bijgesteld methodisch plan inleveren op Brightspace	Week 2.9 Peerfeedback in de les	Week 2.10 Feedback PI-docent in Brightspace Week 2.13 Feedback PI-docent in Brightspace
360° feedback Doel 1 t/m 4	Week 2.12 Inleveren 360° feedback op Brightspace		Week 2.16 Feedback PI-docent in Brightspace
Driehoeksgesprek Doel 1 t/m 4	Week 2.13 Inleveren gespreksvoorbereiding op Brightspace Week 2.13 – Week 2.15 Driehoeksgesprek student, praktijk-/werkbegeleider en PI-docent (online)		Week 2.16 Feedback PI-docent in Brightspace
Transfer van theorie naar praktijk handelen Doel 1 t/m 4	Voorafgaand aan iedere bijeenkomst LWG / werkplekieren: inleveren formulier leeropbrengst op Brightspace	Voorbereiding LWG/werkplekieren per bijeenkomst (formulier leeropbrengst)	Week 2.8 + 2.15 Feedback praktijkdocent in Brightspace
Reflectie Doel 4	Voorafgaand aan iedere bijeenkomst intervisie+: inleveren inbreng op Brightspace	Inbreng tijdens intervisie+	Week 2.8 + 2.15 Feedback intervisie+ docent in Brightspace
Beoordeling	Week 2.16 Let op: uiterlijk week 2.15 inleveren certificaten / bewijs van deelname verplichte e-learnings GGZ-Ecademy		Week 2.16 Beoordelingsformulier PI-docent in Brightspace en cijfer in Osiris

Feedforward herkansing	Week 2.17		
Evaluatiebijeenkomst	Week 2.19 Inleveren ondertekend urenverantwoordingsformulier op Brightspace		Week 2.19 PI-docent: Registratie urenverantwoording in Osiris

3.2 Beschrijving feedbackmomenten

3.2.1 Poster Pitch

Criteria

Cursusdoel 1 Methodisch handelen	• Je benoemt helder aan welke praktijkorganisatie je verbonden bent, inclusief missie, visie en doelgroep. • Je presenteert een duidelijke casus (individueel of groep) binnen de doelgroep van je praktijkplek en licht toe waarom deze geschikt is voor het doorlopen van de methodische cyclus. • Je beschrijft relevante aspecten van de casus op micro-, meso- en macroniveau, passend bij sociaal werk. • Je formuleert een gerichte en passende richting van de vraagstelling voor de gekozen casus.
---	--

Met de poster pitch laat je zien met wie jij (binnen de doelgroep waarmee je werkt) de methodische cyclus doorloopt en waarom. Dit moment is een check op de randvoorwaarden van de casus. Ben jij in staat om ons te vertellen aan welke organisatie je verbonden bent, wat het doel, visie en missie van deze organisatie zijn en voor welke specifieke persoon/groep (= casus) je binnen de sociale context de situatie probeert te verbeteren? Je ontvangt feedback in Brightspace ten aanzien van cursusdoel 1: methodisch handelen.

De pitch voldoet aan de volgende voorwaarden:

- *Inleveren:* in week 2.5 lever jij een (foto van de) poster voor jouw pitch in via Brightspace en neem je deze fysiek mee naar de lesbijeenkomst van professionele identiteit.
- *Inhoud:* aan de hand van de poster leg je kort uit hoe de doelgroep van jouw praktijkplek eruitziet en welke casus (van individu of groep) je wilt gaan gebruiken voor het doorlopen van de methodische cyclus. Je belicht de casusaspecten op micro- meso- en macroniveau. Je verwoordt de richting van de vraagstelling voor jouw casus.
- *Duur:* maximaal 5 minuten presentatie, 4 minuten feedback.
- *Feedback:* na 5 minuten zal de PI-docent jouw pitch stoppen en krijg je feedback op datgene wat je hebt gepresenteerd. De feedback wordt direct door de PI-docent vastgelegd in Brightspace ten aanzien van cursusdoel 1: methodisch handelen.
- *Planning:* de PI-docent maakt verdeeld over twee groepen de planning van de poster pitch. Je wordt verwacht de gehele ingeplande tijd voor jouw groep aanwezig te zijn.

3.2.2 Methodisch plan

Criteria

Cursusdoel 1 Methodisch handelen	Methodisch handelen: Je handelt zichtbaar en navolgbaar volgens de methodische cyclus en bent in staat de verschillende stappen binnen de cyclus te onderbouwen. Onderzoekend vermogen: Je toont een onderzoekende houding door vragen te stellen, informatie te verzamelen, kritisch te evalueren op het methodisch handelen en dit bij te stellen waar nodig.
---	---

	Bewust handelen: Je toont aan bewust te handelen: keuzes zijn gebaseerd op analyse van de situatie, op basis van profielspecifieke en profieloverstijgende kennis. Toepassen van passende methoden of interventies: Je maakt onderbouwd gebruik van passende methodieken, gesprekstechnieken en/of interventies en verantwoordt waarom deze geschikt zijn binnen de context van de praktijkorganisatie en de situatie van de (groep) mens(en). Bevorderen van sociaal functioneren en sociale kwaliteit: Je beargumenteert hoe jouw handelen bijdraagt aan het versterken van het sociaal functioneren en/of de sociale kwaliteit op individueel, groeps- en/of samenlevingsniveau.
Cursusdoel 2 Sociale vraagstukken	Signaleren van een sociaal vraagstuk: Je signaleert een actueel, relevant sociaal vraagstuk binnen de praktijkcontext dat meerdere mensen raakt (collectieve dimensie) en maakt zichtbaar hoe het vraagstuk doorwerkt op meerdere niveaus: micro, meso en macro. Inzicht in maatschappelijke impact: Je laat zien hoe het sociaal vraagstuk is ingebed in bredere maatschappelijke ontwikkelingen en/of structuren. Er is aandacht voor complexiteit, belangen en tegenstrijdigheden. Analyse van gevolgen voor sociaal functioneren en sociale kwaliteit: Je beargumenteert hoe het gesignaleerde vraagstuk het sociaal functioneren en de sociale kwaliteit van individuen en/of groepen beïnvloedt. Vertaling naar de beroepspraktijk: Je legt uit wat de invloed is van het sociaal vraagstuk op het handelen van de sociaal werker, inclusief eventuele handelingsdilemma's of beperkingen.
Cursusdoel 3 Transprofessioneel samenwerken	Relationeel en presentiegericht werken: Je handelt onderbouwd vanuit betrokkenheid, presentie en respect voor diversiteit. Samenwerking met de mens en diens netwerk: Je betreft mensen en hun netwerk actief bij het proces, communiceert open en sluit aan bij hun leefwereld. Samenwerking met collega's en andere disciplines: Je werkt effectief samen met collega's en andere professionals, kent jouw eigen professionele rol en erkent die van anderen. De samenwerking is doelgericht en draagt bij aan integraal werken. (Trans)professioneel samenwerken: Je laat zien over de grenzen van het eigen beroep te kunnen kijken. Je stemt waar nodig af met professionals uit andere disciplines.
Cursusdoel 4 Professionele Identiteit	Verbinding met professioneel handelen: Je laat zien hoe jouw professionele identiteit van invloed is (geweest) op het handelen binnen de casus. Handelen vanuit professionele standaard: Je laat zien hoe de professionele standaard richtinggevend is voor het handelen en verwijst hier expliciet naar in relatie tot eigen keuzes of dilemma's.

Met het methodisch plan onderbouw je welke (kleine) stappen er gezet kunnen worden, om het sociaal functioneren en de sociale kwaliteit van de persoon of groep in de gekozen casus te bevorderen.

Het methodisch plan voldoet aan de volgende voorwaarden:

- *Inleveren:* in week 2.9 lever jij het methodisch plan én het ondertekende feedbackformulier van de praktijk-/werkbegeleider, in via Brightspace en neem je het mee naar de lesbijeenkomst van professionele identiteit.
- *Inhoud:* in je plan komen in ieder geval de onderdelen van de methodische cyclus aan bod zoals beschreven door Kuiper & Zijlsing (2024). Je formuleert je plan samen met de betrokkene(n), onder begeleiding van de praktijk-/werkbegeleider. Je zorgt dat je plan aansluit bij de werkwijze van jouw praktijkorganisatie. Je keuzes onderbouw je met theorie uit het door jou gekozen profiel én het profieloverstijgend onderwijs. De volgende vragen geven sturing aan de inhoud van je plan:
 - Welke strategie ga je inzetten?
 - Hoe ga je dat doen?
 - Met wie doe je dat allemaal?
 - Wat is er nodig om dit te realiseren (mensen, materiaal, middelen; formeel/informeel/transprofessioneel netwerk)?
 - Hoe staat het plan in relatie tot de professionele standaarden?
 - Hoe sluit het plan aan op het beleid/missie/visie van de organisatie?
 - Hoe sluit het plan aan op relevante (internationale) macrofactoren en welk sociaal vraagstuk kom je daarbij tegen?
- *Technische vereisten:* omvang maximaal 3.000 woorden, in correct Nederlands en op hbo-niveau geschreven, voorzien van bronvermelding en literatuurlijst conform APA-normen.
- *Feedback:* voordat je je plan inlevert vraag je om feedback van je praktijk-/werkbegeleider (en zo mogelijk andere betrokkenen) op de bruikbaarheid en haalbaarheid van je plan voor de organisatie en de persoon of groep waar je het plan voor hebt opgesteld. De praktijk-/werkbegeleider legt deze feedback vast in het daarvoor bestemde formulier als bijlage van je plan en tekent voor akkoord (zie bijlage IV). Je geeft en ontvangt daarnaast *peerfeedback* op je plan tijdens de lesbijeenkomst van professionele identiteit aan de hand van de criteria van de cursusdoelen. De PI-docent legt uiterlijk week 2.10 diens feedback vast in Brightspace ten aanzien van de vier cursusdoelen.
- *Bijstelling:* Indien niet aan de criteria is voldaan, wordt het methodisch plan eenmalig bijgesteld aan de hand van de ontvangen feedback van praktijk-/werkbegeleider, medestudenten en docent. Uiterlijk week 2.12 lever je het bijgestelde plan in op Brightspace. De PI-docent legt uiterlijk week 2.13 feedback op je bijgestelde plan vast in Brightspace ten aanzien van de vier cursusdoelen.

3.2.3 Driehoeksgesprek & voorbereiding: 360° feedback + zelfevaluatie

Criteria

Cursusdoel 1 Methodisch handelen	Methodisch handelen: Je handelt zichtbaar en navolgbaar volgens de methodische cyclus en bent in staat de verschillende stappen binnen de cyclus te onderbouwen. Onderzoekend vermogen: Je toont een onderzoekende houding door vragen te stellen, informatie te verzamelen, kritisch te evalueren op het methodisch handelen en dit bij te stellen waar nodig. Bewust handelen: Je toont aan bewust te handelen: keuzes zijn gebaseerd op analyse van de situatie, op basis van profielspecifieke en profieloverstijgende kennis. Toepassen van passende methoden of interventies: Je maakt onderbouwd gebruik van passende methodieken, gesprekstechnieken en/of interventies en verantwoordt waarom deze geschikt zijn binnen de context van de praktijkorganisatie en de situatie van de (groep) mens(en). Bevorderen van sociaal functioneren en sociale kwaliteit: Je beargumenteert hoe jouw handelen bijdraagt aan het versterken van het sociaal functioneren en/of de sociale kwaliteit op individueel, groeps- en/of samenlevingsniveau.
---	--

Cursusdoel 2 Sociale vraagstukken	Signaleren van een sociaal vraagstuk: Je signaleert een actueel, relevant sociaal vraagstuk binnen de praktijkcontext dat meerdere mensen raakt (collectieve dimensie) en maakt zichtbaar hoe het vraagstuk doorwerkt op meerdere niveaus: micro, meso en macro. Inzicht in maatschappelijke impact: Je laat zien hoe het sociaal vraagstuk is ingebed in bredere maatschappelijke ontwikkelingen en/of structuren. Er is aandacht voor complexiteit, belangen en tegenstrijdigheden. Analyse van gevolgen voor sociaal functioneren en sociale kwaliteit: Je beargumenteert hoe het gesignaleerde vraagstuk het sociaal functioneren en de sociale kwaliteit van individuen en/of groepen beïnvloedt. Vertaling naar de beroepspraktijk: Je legt uit wat de invloed is van het sociaal vraagstuk op het handelen van de sociaal werker, inclusief eventuele handelingsdilemma's of beperkingen.
Cursusdoel 3 Transprofessioneel samenwerken	Relationeel en presentiegericht werken: Je handelt onderbouwd vanuit betrokkenheid, presentie en respect voor diversiteit. Samenwerking met de mens en diens netwerk: Je betreft mensen en hun netwerk actief bij het proces, communiceert open en sluit aan bij hun leefwereld. Samenwerking met collega's en andere disciplines: Je werkt effectief samen met collega's en andere professionals, kent jouw eigen professionele rol en erkent die van anderen. De samenwerking is doelgericht en draagt bij aan integraal werken. (Trans)professioneel samenwerken: Je laat zien over de grenzen van het eigen beroep te kunnen kijken. Je stemt waar nodig af met professionals uit andere disciplines. Evaluatie van samenwerking en eigen rol: Je evalueert de eigen rol in de samenwerking, leert van ervaringen en past zo nodig het handelen aan. Je onderbouwt hoe samenwerking heeft bijgedragen aan het bevorderen van sociaal functioneren en sociale kwaliteit.
Cursusdoel 4 Professionele Identiteit	Zicht op professionele identiteit: Je toont zicht op je eigen professionele identiteit tot nu toe en onderbouwt dit met ervaringen uit praktijk, studie en reflectie. Verbinding met professioneel handelen: Je laat zien hoe jouw professionele identiteit van invloed is (geweest) op het handelen binnen praktijksituaties. Handelen vanuit professionele standaard: Je laat zien hoe de professionele standaard richtinggevend is voor het handelen en verwijst hier expliciet naar in relatie tot eigen keuzes of dilemma's. Omgaan met morele dilemma's en discretionaire ruimte: Je reflecteert op de ontwikkeling van de eigen professionele identiteit inclusief normen, waarden en morele afwegingen.

360° feedback

Je verzamelt gericht feedback vanuit meerdere personen en perspectieven om inzicht te geven op jouw voortgang ten aanzien van jouw beheersing van de vier cursusdoelen en hoe dat uitging komt in jouw handelen in de beroepspraktijk. De uitvoering van het door jou opgestelde methodisch plan gebruik je daarbij als kapstok. Middels een (tussen)evaluatie krijg je zicht op hoe de uitvoering van het plan verloopt, hoe jij daarbinnen zelf functioneert en wat het effect daarvan is op de betrokkene(n) (Kuiper & Zijlsling, 2024). Zie in bijlage V het format '360° feedbackformulier'.

De 360° feedback voldoet aan de volgende voorwaarden:

- *Inleveren*: in week 2.12 lever jij de verzamelde feedback in via Brightspace en neem je het mee in je voorbereiding naar het driehoeksgesprek.
- *Inhoud*: je vraagt minimaal vier en maximaal zes personen gericht feedback ten aanzien van de vier verschillende cursusdoelen, waaronder in ieder geval je praktijk-/werkbegeleider en een andere collega uit de praktijk. Je gebruikt daarvoor het format '360° feedbackformulier'. De feedback moet gevalideerd zijn middels een datum en een handtekening van de feedbackgever.
- *Omvang*: minimaal vier en maximaal zes ondertekende feedbackopbrengsten.
- *Feedback*: de PI-docent legt uiterlijk week 2.16 diens feedback vast in Brightspace ten aanzien van de vier cursusdoelen, gecombineerd met de uitkomsten van het driehoeksgesprek.

Zelfevaluatie ter voorbereiding op het driehoeksgesprek

Aan de hand van de ontvangen 360° feedback en gerelateerd aan de (tussen)evaluatiefase van de methodische cyclus (Kuiper & Zijlsing, 2024), schrijf je een zelfevaluatie per cursusdoel over jouw voortgang. Zie hiervoor het format 'Zelfevaluatie ter voorbereiding op het driehoeksgesprek' in bijlage VI. De uitvoering van het door jou opgestelde methodisch plan gebruik je daarbij als kapstok.

De zelfevaluatie voldoet aan de volgende voorwaarden:

- *Inleveren*: in week 2.13 lever jij de zelfevaluatie in bij je praktijk-/werkbegeleider én via Brightspace aan de hand van het format. Je neemt het mee naar het driehoeksgesprek.
- *Inhoud*: per cursusdoel beschrijf je jouw voortgang. Je beschrijft wat er al goed gaat en je formuleert welke aandachtspunten er nog zijn. Je verwijst naar de ontvangen feedback ter onderbouwing van je zelfevaluatie. Vervolgens beschrijf je welke (leer)activiteiten je nog gaat ondernemen om jezelf verder te bekwamen op de verschillende cursusdoelen. Je zelfevaluatie vormt het startpunt van het driehoeksgesprek.
- *Omvang*: de zelfevaluatie heeft een omvang van maximaal 600 woorden per cursusdoel.
- *Feedback*: de PI-docent legt uiterlijk week 2.16 diens feedback vast in Brightspace ten aanzien van de vier cursusdoelen, gecombineerd met de uitkomsten van het driehoeksgesprek.

Driehoeksgesprek

In het driehoeksgesprek wordt besproken hoe jouw ontwikkeling ten aanzien van de vier cursusdoelen tot uiting komt in jouw handelen in de beroepspraktijk en in de uitvoering van het door jou opgestelde methodisch plan. Indien blijkt dat de ontwikkeling op de cursusdoelen nog onvoldoende zichtbaar is dan volgt in het driehoeksgesprek een advies met betrekking tot jouw voortgang. Dit advies zal ook worden vastgelegd in OSIRIS.

- *Feedback*: in het driehoeksgesprek wordt vastgesteld in hoeverre je de verschillende cursusdoelen inmiddels beheerst en waar nodig welke activiteiten je nog gaat ondernemen om jezelf verder te bekwamen. Er worden concrete afspraken vastgelegd met je praktijk-/werkbegeleider en de PI-docent. De PI-docent legt uiterlijk week 2.16 diens feedback en de gemaakte afspraken vast in Brightspace ten aanzien van de vier cursusdoelen, gecombineerd met de uitkomsten van de 360° feedback. Verder wordt een korte notitie vastgelegd in OSIRIS betreffende de voortgang van de student.
- *Planning*: het driehoeksgesprek moet plaatsvinden in de periode van week 2.13 t/m 2.15. Je bent zelf verantwoordelijk voor het inplannen van dit gesprek in afstemming met de PI-docent en je praktijk-/werkbegeleider. Het gesprek vindt in principe online plaats tenzij anders afgesproken met je PI-docent.

3.2.4 Transfer van theorie naar praktijkhandelen

Criteria

Cursusdoel 1 Methodisch handelen	Methodisch handelen: Je handelt zichtbaar en navolgbaar volgens de methodische cyclus en bent in staat de verschillende stappen binnen de cyclus te onderbouwen.
---	--

	Onderzoekend vermogen: Je toont een onderzoekende houding door vragen te stellen, informatie te verzamelen, kritisch te evalueren op het methodisch handelen en dit bij te stellen waar nodig. Bewust handelen: Je toont aan bewust te handelen: keuzes zijn gebaseerd op analyse van de situatie, op basis van profielspecifieke en profieloverstijgende kennis. Toepassen van passende methoden of interventies: Je maakt onderbouwd gebruik van passende methodieken, gesprekstechnieken en/of interventies en verantwoordt waarom deze geschikt zijn binnen de context van de praktijkorganisatie en de situatie van de (groep) mens(en). Bevorderen van sociaal functioneren en sociale kwaliteit: Je beargumenteert hoe jouw handelen bijdraagt aan het versterken van het sociaal functioneren en/of de sociale kwaliteit op individueel, groeps- en/of samenlevingsniveau.
Cursusdoel 2 Sociale vraagstukken	Signaleren van een sociaal vraagstuk: Je signaleert een actueel, relevant sociaal vraagstuk binnen de praktijkcontext dat meerdere mensen raakt (collectieve dimensie) en maakt zichtbaar hoe het vraagstuk doorwerkt op meerdere niveaus: micro , meso en macro. Inzicht in maatschappelijke impact: Je laat zien hoe het sociaal vraagstuk is ingebed in bredere maatschappelijke ontwikkelingen en/of structuren. Er is aandacht voor complexiteit, belangen en tegenstrijdigheden. Analyse van gevolgen voor sociaal functioneren en sociale kwaliteit: Je beargumenteert hoe het gesignaleerde vraagstuk het sociaal functioneren en de sociale kwaliteit van individuen en/of groepen beïnvloedt. Vertaling naar de beroepspraktijk: Je legt uit wat de invloed is van het sociaal vraagstuk op het handelen van de sociaal werker, inclusief eventuele handelingsdilemma's of beperkingen.
Cursusdoel 3 Transprofessioneel samenwerking	Relationeel en presentiegericht werken: Je handelt onderbouwd vanuit betrokkenheid, presentie en respect voor diversiteit. Evaluatie van samenwerking en eigen rol: Je evalueert de eigen rol in de samenwerking, leert van ervaringen en past zo nodig het handelen aan. Je onderbouwt hoe samenwerking heeft bijgedragen aan het bevorderen van sociaal functioneren en sociale kwaliteit.
Cursusdoel 4 Professionele Identiteit	Verbinding met professioneel handelen: Je laat zien hoe jouw professionele identiteit van invloed is (geweest) op het handelen binnen praktijksituaties. Handelen vanuit professionele standaard: Je laat zien hoe de professionele standaard richtinggevend is voor het handelen en verwijst hier expliciet naar in relatie tot eigen keuzes of dilemma's.

In de LWG-bijeenkomsten of bijeenkomsten werkplekleren laat je, onder begeleiding van de praktijkdocent, zien hoe jij de transfer weet te maken van de theorie naar jouw handelen in de praktijk. Je laat zien hoe je dat wat je leert tijdens je opleiding toepast in de praktijk en je laat zien hoe je theorie benut om de keuzes die je maakt in jouw handelen te kunnen verantwoorden. Ook laat je zien hoe jij je onderzoekend vermogen inzet ter bevordering van jouw praktijk handelen.

De transfer van theorie naar praktijk handelen voldoet aan de volgende voorwaarden:

- *Inleveren:* ter voorbereiding op iedere bijeenkomst LWG/werkpleklers lever je een formulier leeropbrengst in via Brightspace (zie format 'Leeropbrengst Bijeenkomst LWG / Werkpleklers' in bijlage VII). Dit formulier neem je ook mee naar de bijeenkomst.
- *Inhoud:* in het formulier leeropbrengst beschrijf je wat je in de tussenliggende periode hebt geleerd vanuit het onderwijsaanbod en vanuit de inzet van je eigen onderzoekend vermogen en hoe je dit geleerde gaat benutten voor jouw handelen in de praktijk. Je beschrijft waarom je deze keuze maakt en legt daarbij de verbinding met het profiel waartoe je wordt opgeleid.
- *Omvang:* het formulier leeropbrengst kent een vast format.
Feedback: tijdens de bijeenkomsten LWG/werkpleklers ontvang je (peer)feedback van medestudenten, de praktijkdocent en eventuele collega's uit de praktijk. In week 2.8 en in week 2.15 legt de praktijkdocent feedback vast in Brightspace, ten aanzien van de vier cursusdoelen.

3.2.5 Reflectie

Criteria

Cursusdoel 4 Professionele Identiteit	Zicht op professionele identiteit: Je toont zicht op je eigen professionele identiteit tot nu toe en onderbouwt dit met ervaringen uit praktijk, studie en reflectie. Verbinding met professioneel handelen: Je laat zien hoe jouw professionele identiteit van invloed is (geweest) op het handelen binnen praktijksituaties. Handelen vanuit professionele standaard: Je laat zien hoe de professionele standaard richtinggevend is voor het handelen en verwijst hier expliciet naar in relatie tot eigen keuzes of dilemma's. Omgaan met morele dilemma's en discretionaire ruimte: Je reflecteert op de ontwikkeling van de eigen professionele identiteit inclusief normen, waarden en morele afwegingen.
--	---

Tijdens de intervisie+ bijeenkomsten laat je onder begeleiding van de intervisie+ docent zien hoe jij individueel en gezamenlijk reflecteert op jouw handelen in de beroepspraktijk en op de ontwikkeling van jouw eigen professionele identiteit.

De reflectie voldoet aan de volgende voorwaarden:

- *Inleveren:* ter voorbereiding op iedere bijeenkomst intervisie+ lever je een inbreng (beschreven praktijksituatie) in via Brightspace. Deze inbreng neem je ook mee naar de bijeenkomst. Achteraf lever je een kort reflectieverslag in op Brightspace.
- *Inhoud:* in de intervisie+ bijeenkomst bespreek je jouw inbreng en reflecteer je op (de onderbouwing en verantwoording) van jouw eigen handelen in de beroepspraktijk in relatie tot de professionele standaard. Ook reflecteer je op de ontwikkeling van jouw eigen professionele identiteit.
- *Omvang:* de inbreng kent een vast format.
- *Feedback:* tijdens de intervisie+ bijeenkomsten ontvang je (peer)feedback van medestudenten en de intervisie+ docent. In week 2.8 en in week 2.15 legt de intervisie+ docent feedback vast in Brightspace, ten aanzien van cursusdoel 4: professionele identiteit.

3.2.6 Evaluatiebijeenkomst

Tijdens de evaluatiebijeenkomst wordt met de gehele klas geëvalueerd op het ontwikkelproces in jaar 3. Ook wordt er vooruitgeblikt op de verwachtingen van jaar 4 en de doelen die je jezelf daarvoor stelt. In de evaluatiebijeenkomst wordt ook vastgesteld of je voldoet aan het gestelde uren criterium praktijk.

De evaluatiebijeenkomst voldoet aan de volgende voorwaarden:

- *Inleveren:* ter voorbereiding op de bijeenkomst laat je het urenverantwoordingsformulier ondertekenen door je praktijk-/werkbegeleider en dit plaats je op Brightspace.

- *Inhoud:* in de bijeenkomst wissel je ervaringen uit met medestudenten over het afgelopen studiejaar en hoe jij jezelf daarin hebt ontwikkeld in relatie tot de cursusdoelen. Ook wordt er vooruit geblikt naar de verwachtingen van jaar 4 en formuleer je voor jezelf een aantal doelstellingen waar je in jaar 4 aan wilt werken. De docent evalueert daarnaast met de klas de cursus Handelen in de beroepspraktijk 1 als onderdeel van de kwaliteitscyclus. De bijeenkomst is ook bedoeld als feestelijke afsluiting van dit studiejaar.
- *Feedback:* de docent beoordeelt aan de hand van het urenverantwoordingsformulier of je hebt voldaan aan het kwantitatief criterium. Als dit voldoet en het eerder toegekende cijfer is een voldoende dan worden de studiepunten vastgelegd in OSIRIS.

3.3 Beoordeling

3.3.1 Beoordelingsprocedure

Je ontvangt gedurende de cursus feedback van de PI-docent, de praktijkdocent en de intervisie+ docent en van de praktijk/werkbegeleider en andere relevante betrokkenen. Na afloop van de feedbackmomenten checkt de PI docent allereerst op de voorwaardelijke vereisten, namelijk: deelname aan alle feedbackmomenten én voor profiel Jeugd en Zorg: deelnamebewijzen/certificaten van alle verplichte e-learnings van de GGZ Ecademy ingeleverd in Brightspace. Pas als je aan deze voorwaardelijke vereisten hebt voldaan waardeert de PI-docent op basis van alle in Brightspace vastgelegde feedback op de criteria van de verschillende cursusdoelen jouw beheersing van de cursusdoelen. De PI-docenten kalibreren met elkaar tijdens de beoordelingsprocedure. Aan de hand van de vastgestelde cesuur volgt daaruit het eindcijfer voor de cursus. De PI-docent legt uiterlijk in week 2.16 de beoordeling vast in het beoordelingsformulier (zie bijlage III) in Brightspace. Bij een onvoldoende beoordeling volgt een herkansing.

Als je niet hebt deelgenomen aan een of meerdere feedbackmomenten wordt er in Osiris ND ingevoerd. Als een of meer feedbackmomenten niet voldoet aan de gestelde voorwaarden, dan ontvang je geen cijfer, maar wordt in Osiris NA opgenomen.

Gedurende het gehele proces kun je je ingeleverde werk, de ontvangen feedback en de voortgang ten aanzien van de cursusdoelen inzien op Brightspace. Bij afronding van de cursus kun je hier ook de eindbeoordeling inzien.

3.3.2 Beoordelingscriteria

Zie het beoordelingsformulier in bijlage III voor de technische vereisten en de inhoudelijke beoordelingscriteria en de cesuur. Zie in bijlage I ook de 'Toetsmatrijs' voor de weging van de verschillende inhoudelijke beoordelingscriteria.

3.3.3 Herkansing

De herkansingsprocedure kent de volgende (combinatie van) scenario's:

1. Je hebt een onvoldoende beoordeling gekregen als resultaat van de eerste toetsgelegenheid. Indien het cijfer bij de eerste beoordeling onvoldoende is, voer je een gesprek met je PI-docent over de leeractiviteiten die je nog kunt ondernemen om je verder te ontwikkelen richting de herkansing. De herkansing vindt plaats in week 2.19. Hoe de herkansing eruitziet, wordt gebaseerd op jouw beheersing van de cursusdoelen.
2. Je hebt een NA gekregen voor de eerste toetsgelegenheid, omdat er niet voldaan is aan de voorwaardelijke vereisten. Indien je een NA hebt gekregen voor de eerste toetsgelegenheid zorg je dat je op de herkansingsdatum alsnog voldoet aan de voorwaardelijke vereisten. Gedurende de cursus ontvang je feedback op de verschillende feedbackmomenten, je ontvangt geen aanvullende feedback bij beoordeling met een NA.
3. Je hebt een ND gekregen voor de eerste toetsgelegenheid, omdat je niet hebt deelgenomen aan een of meerdere feedbackmomenten. Als je een ND hebt gekregen omdat je niet hebt deelgenomen aan een of meerdere feedbackmomenten dan volgt een herkansing van dat specifieke feedbackmoment. Dat betekent het volgende:
 - a. Posterpitch: je levert alsnog een poster in op Brightspace die voldoet aan de vereisten zoals geformuleerd in de cursushandleiding, voorzien van een filmpje waarin je de pitch uitvoert.
 - b. Methodisch plan: je levert alsnog het methodisch plan in in Brightspace dat voldoet aan de vereisten zoals geformuleerd in de cursushandleiding.

- c. 360° feedback, zelfevaluatie en driehoeksgesprek: je haalt alsnog de 360° graden feedback op volgens de vereisten zoals geformuleerd in de cursushandleiding, je schrijft een zelfevaluatie en plant een driehoeksgesprek met de PI-docent en de praktijk-/werkbegeleider uiterlijk in week 2.19.
- d. Transfer theorie naar praktijk: je maakt alsnog inzichtelijk, aan de hand van de formulieren leeropbrengst en een aanvullend verslag, hoe jij vanuit het onderwijsaanbod en vanuit de inzet van je eigen onderzoekend vermogen het geleerde hebt benut voor jouw handelen in de praktijk. Je beschrijft waarom je deze keuzes hebt gemaakt en wat de opbrengst daarvan is geweest. Je legt daarbij de verbinding met het profiel waartoe je wordt opgeleid. Je stemt met de PI-docent én de praktijkdocent af welke mogelijke aanvullende voorwaarden gesteld worden aan deze herkansing.
- e. Intervisie+: je maakt alsnog inzichtelijk hoe jij reflecteert op jouw eigen handelen in de beroepspraktijk in relatie tot de professionele standaard en de ontwikkeling van jouw eigen professionele identiteit. Je stemt met de PI-docent én de intervisie+ docent af welke mogelijke aanvullende voorwaarden gesteld worden aan deze herkansing.

Je bespreekt jouw herkansingsactiviteiten eerst met je PI-docent en maakt samen met de praktijk-/werkbegeleider een inschatting in hoeverre deze activiteiten haalbaar zijn binnen de herkansingstermijn. Daaruit volgen concrete afspraken en een advies die worden vastgelegd in OSIRIS.

Bij het niet behalen van de herkansing volg je de cursus Handelen in de beroepspraktijk 1 opnieuw in het volgende studiejaar.

3.3.4 Fraude en plagiaat

Het plegen van fraude en plagiaat is niet toegestaan. Bij constatering van fraude en/of plagiaat wordt de ISO-examencommissie geïnformeerd. Voor meer informatie zie hoofdstuk 9 van bijlage 4 van de Hogeschoolgids (regels en richtlijnen).

Binnen de cursus Handelen in de beroepspraktijk 1 is samenwerking met medestudenten binnen dezelfde praktijkinstelling of op hetzelfde onderwerp toegestaan. Je zorgt er echter voor dat je zelfstandig je leeractiviteiten uitvoert en dat je voor de feedbackmomenten eigen werk aanlevert. Jij bent er verantwoordelijk voor dat er bij ingeleverde producten geen sprake is van (vermoedelijk) plagiaat.

Het is bij het uitwerken van je producten wel toegestaan een AI-taalmodel te gebruiken als schrijfhulp. Dat houdt in dat je het gebruikt om tekst te herformuleren, te structureren, samen te vatten, of om zinnen/woorden te corrigeren.

Het is niet toegestaan AI-taalmodellen te gebruiken om inhoud te genereren en die te presenteren als eigen werk. Met andere woorden: je moet de inhoud van jouw werk zelf bedenken en je bent zelf verantwoordelijk voor wat je schrijft. Als je een AI taalmodel (zoals ChatGPT) gebruikt, dan moet je dat vermelden. Dit doe je door volgens de APA-richtlijnen aan te geven voor welke gedeelten je een AI-model hebt gebruikt en hoe je het hebt gebruikt. **Let op dat niet toegestaan gebruik van een AI-model valt onder fraude.** Voor meer informatie de HINT pagina over ChatGPT: <https://hint.hr.nl/nl/HR/Over-de-HR/Kwaliteit-en-onderwijs/chatgpt/>

Bijlage I Toetsmatrijs

Cursus: ISO, Handelen in de beroepspraktijk 1 Cursuscode: SWOHBP01JD / SWOHBP01JV / SWOHBP01WD / SWOHBP01WV / SWOHBP01ZD / SWOHBP01ZV			Aantal ECTS: 30	Studiejaar: 3 Semester: 2
		Toetsvorm: Opdracht		
Cursusdoelen	Leerresultaten	Beheersingsniveau (Miller)	Criteria	Weging (%) en aantal vragen/aantal criteria
1. Je werkt methodisch ter bevordering van het sociaal functioneren en de sociale kwaliteit van (groepen) mensen op verschillende niveaus.	1a, 2a, 2b, 3, 4, 5a, 7a, 8, 9, 10	Doen		27,5
2. Je kunt een sociaal vraagstuk signaleren en beargumenteren hoe die van invloed is op het sociaal functioneren en de sociale kwaliteit van (groepen) mensen op verschillende niveaus.	1b, 4, 7a, 7b, 9, 10	Doen		17,5
3. Je werkt effectief samen met (groepen) mensen en hun netwerk en met professionals uit de eigen en andere disciplines ter bevordering van het sociaal functioneren en de sociale kwaliteit.	1a, 2a, 2b, 3, 6a, 7a, 10	Doen		27,5
4. Je toont aan dat je zicht hebt op jouw professionele identiteit en de invloed daarvan op jouw handelen in het bevorderen van het sociaal functioneren en de sociale kwaliteit van (groepen) mensen en relateert dit aan de professionele standaard.	6a, 7a, 8, 10	Doen		27,5
	100%			

Bijlage II Uitwerking Cursusdoelen

Cursusdoelen jaar 3

Cursusdoel 1

Je werkt methodisch ter bevordering van het sociaal functioneren en de sociale kwaliteit van (groepen) mensen op verschillende niveaus.

Inleiding

Kenmerkend voor de professionaliteit van de social worker is zijn vermogen tot methodisch handelen. Dit wordt in het beroepsprofiel ook wel de 'technische rationele professionaliteit' genoemd. Dit betekent dat je bewust handelt: je hebt zeggenschap over je handelen en je kunt verantwoorden hoe je methodisch hebt gehandeld wanneer je daarop bevraagd wordt. Met jouw handelen bevorder je het sociaal functioneren en de sociale kwaliteit van mensen en groepen mensen op verschillende niveaus.

Definitie van methodisch handelen

Maar wat is methodisch handelen dan? In feite is het een manier om de weg die je aflegt om tot je doel te komen zo goed mogelijk controleerbaar te maken, een manier om structuur aan te brengen om zo je proces te kunnen besturen (Kuiper en Zijlsing, 2024). Als sociaal werker krijg je te maken met een veelvoud aan problematieken binnen verschillende sociale contexten; van relatie gerelateerde problemen tot financiële problemen en van psychiatrische problemen tot overlast. Om daar professioneel mee om te kunnen gaan, geven Kuiper en Zijlsing (2024) aan dat een regulatieve cyclus doorlopen moet worden: als eerste breng je een relatie met de ander tot stand (of die hou je in stand), vervolgens ga je methodisch te werk. Daarna reflecteer je, leg je verantwoording af en stel je bij. Dus: je denkt na, je plant, je voert uit en je evalueert.

De manier waarop je inhoud geeft aan jouw methodisch handelen kan verschillen van de manier waarop een ander dat doet. Dit wordt bepaald door jouw kennis, kunde en vaardigheid, maar ook vanuit de methoden die er binnen jouw organisatie worden ingezet (Kuiper & Zijlsing, 2024).

Onderzoekend vermogen

Je zet onderzoekend vermogen in ten dienste van jouw methodisch handelen. Dat betekent dat je een onderzoekende houding toont: je bent nieuwsgierig, je stelt vragen, verzamelt informatie en kijkt kritisch naar je eigen handelen. Je gebruikt kennis uit literatuur, beleid en praktijk om vraagstukken uit de praktijk te begrijpen, keuzes te onderbouwen en bij te stellen waar nodig. Door onderzoekend te werken versterk je jouw professionele handelen en draag je bij aan het bevorderen van sociaal functioneren en sociale kwaliteit van (groepen) mensen op verschillende niveaus.

Sociaal functioneren en sociale kwaliteit

De internationale definitie van sociaal werk benadrukt dat sociaal werkers bijdragen aan sociale cohesie, verandering, empowerment en bevrijding van mensen. In het Nederlandse Beroepsprofiel wordt uitgelegd dat sociaal werkers het sociaal functioneren van (kwetsbare) mensen, groepen en gemeenschappen in wisselwerking met hun complexe omgevingen bevorderen (BPSW, 2022). Sociaal functioneren heeft dus niet alleen te maken heeft met mogelijke kwetsbaarheden en kansen van een individu, maar ook met de kansen en mogelijkheden die een samenleving biedt aan mensen.

Sociale kwaliteit is de mate waarin mensen de kans krijgen om deel te nemen aan sociale relaties op een manier die hun welzijn, vaardigheden en persoonlijke groei bevordert. Hierdoor kunnen zij hun mogelijkheden optimaal benutten, zichzelf ontwikkelen en een waardevolle bijdrage leveren aan hun sociale omgeving, zoals hun netwerk, buurt, gemeenschap of samenleving (Verharen et al., 2017). Zo kan een fysieke beperking waardoor je slecht ter been bent weinig problemen opleveren voor jouw sociaal functioneren, mits de samenleving waarin jij leeft, hier goed op is ingericht.

Sociaal werkers werken aan het versterken van sociale kwaliteit, zoals artsen werken aan gezondheid. Zij kijken voor het bevorderen van sociaal functioneren niet alleen naar een individu of collectief, maar juist ook naar de samenleving als geheel (Verharen et al., 2017).

Technisch rationele professionaliteit

'Technisch rationele professionaliteit' wordt in het Beroepsprofiel als volgt omschreven: 'Sociaal werkers hebben en ontwikkelen kennis over het geheel aan methoden, instrumenten, processen,

procedures, wetten en maatschappelijke ontwikkelingen (zoals sociale media), die van betekenis zijn voor het uitvoerend handelen.” (BPSW, 2022)

Dit houdt onder meer in dat methodisch handelen iets is wat je bewust moet kunnen doen. En wat daar bij hoort is dat je uit moet kunnen leggen hóe je gebruik hebt gemaakt van methodiek, alsook waaróm je dat hebt gedaan. Om dit te kunnen doen heb je onderzoekend vermogen nodig.

Kortom: Om het sociaal functioneren en de sociale kwaliteit van mensen en hun leven te bevorderen, zal je doordacht en onderzoekend moeten handelen en kritisch moet blijven kijken. Dat wil zeggen: je informeert je over de situatie en wat er nodig is, voordat je een besluit neemt over wat je gaat doen in de betreffende situatie. Je handelt vanuit een methodische basis. Je maakt *bijvoorbeeld* gebruik van methoden, de methodische cyclus, kennis, (wetenschappelijk onderzochte) interventies en gesprekstechnieken en houdt daarbij steeds voor ogen of hiermee het sociaal functioneren en de sociale kwaliteit worden bevorderd.

Cursusdoel 2

Je kunt een sociaal vraagstuk signaleren en beargumenteren hoe die van invloed is op het sociaal functioneren en de sociale kwaliteit van (groepen) mensen op verschillende niveaus.

Inleiding

Als social worker ben je eigenlijk als vanzelf betrokken bij sociale vraagstukken. Denk bijvoorbeeld aan de hulpvraag van je cliënt of de missie van de organisatie waar je voor werkt. Wellicht voel je (daarnaast) een enorme persoonlijk betrokkenheid bij nieuws rondom een bepaald maatschappelijk onrecht dat mensen treft, bijvoorbeeld zaken als het gebrek aan opvang voor ongedocumenteerde vluchtelingen of het lot van de 'toeslagenouders'.

Sociaal vraagstuk

Een sociaal vraagstuk is een door grote groepen mensen als ongewenst aangemerkte situatie in de samenleving. Hierbij zijn er verschillende probleempercepties en probleemdefinities en verschillende ideeën over de oplossingsrichting. Het kan op de bestuurlijke agenda staan (beleidsvraagstukken), maar het kan ook op de publieke agenda staan of op de gezamenlijke politieke agenda (Straatman, 2019).

Eén vorm van het sociale vraagstuk wordt ook wel eens een *wicked problem* genoemd. Een *wicked problem* is een complex maatschappelijk vraagstuk zonder duidelijke oplossing, waarbij betrokken partijen het niet eens zijn over de oorzaken, gevolgen en mogelijke aanpak. Deze problemen veranderen voortdurend onder invloed van maatschappelijke ontwikkelingen en hangen vaak samen met andere problemen. Omdat er geen eenduidige probleemdefinitie of gedeelde kennis is, bestaat er geen simpele of definitieve oplossing (Straatman, 2019).

Maar, voor andere sociale vraagstukken is de gedeelde kennis er wel degelijk. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de problemen in de jeugdzorg, die al meerdere keren onderzocht zijn, maar waar nog steeds geen passende oplossing gevonden is.

Kenmerken van een sociaal vraagstuk zijn:

- Het gaat om een probleem of toestand in de maatschappij die grotere groepen mensen onwenselijk vinden (bijvoorbeeld in strijd met waarden of mensenrechten).
- Het gaat om een vraagstuk waar sociaal werkers iets mee (zouden) moeten doen op basis van de kernwaarden en kerntaken van de beroepsgroep.
- Het heeft niet één duidelijke oplossing. Er bestaan meerdere visies en/of ideeën over wat de goede oplossing is.
- Het is geen praktisch probleem waar een praktische (technisch-instrumentele) oplossing voor is. Er zit vaak een *ethische spanning* onder.
- Het kan alleen door middel van gezamenlijke actie en/of politiek worden opgelost. Meestal is er geen duidelijke of makkelijk te realiseren oplossing voorhanden.
- Sociale vraagstukken hebben een historische dimensie: hoe is het ontstaan? Werd het altijd als een probleem gezien? Welk beleid is er al gemaakt als antwoord op het vraagstuk?
- Sociale vraagstukken worden vaak op macroniveau omschreven, maar werken door op meso- en microniveau (en zijn dus ook op die niveaus te herkennen)

Signaleren en beargumenteren

Belangrijk is dat je gaat herkennen welke maatschappelijke vraagstukken van invloed kunnen zijn op jouw organisatie en de mensen die daarin geholpen worden. Wat speelt er op maatschappelijk niveau en hoe en waarom heeft dit invloed op jouw organisatie en jouw cliënt? Je kunt uitleggen op welke manier deze vraagstukken van invloed zijn op de handelingsmogelijkheden en -onmogelijkheden die jij als sociaal werker hebt in het bevorderen van het sociaal functioneren van de (groepen) mensen binnen jouw eigen beroepspraktijk. En je kunt een link leggen met de mens die jij verder probeert te helpen.

Cursusdoel 3

Je werkt effectief samen met (groepen) mensen en hun netwerk en met professionals uit de eigen en andere disciplines ter bevordering van het sociaal functioneren en de sociale kwaliteit.

Inleiding

Het beheersen van samenwerkingsvaardigheden is essentieel voor ons beroep. Als sociaal werker kun je weinig bereiken zonder samen te werken met anderen. Die anderen zijn o.a. de hulpvrager en eventueel diens netwerk, burgers, je collega's en andere professionals binnen en buiten je eigen beroepsgroep.

Effectief samenwerken betekent doelgericht en relationeel samenwerken, waarbij de kwaliteit van de samenwerking bijdraagt aan het bevorderen van sociaal functioneren en sociale kwaliteit. Effectief samenwerken kun je uitleggen langs drie dimensies:

1. *Relationeel werken* is de kern van presentie. Hierin bouw je een betekenisvolle relatie op met de ander (Demesmaeker, 2023). Het uitgangspunt van presentie is: je kunt er niet vóór iemand zijn, als je niet mét diegene bent (Beurskens et al., 2019). Hierbij is communicatief handelen, een grondhouding van betrokkenheid én respect voor diversiteit belangrijk.
2. *Functioneel werken*, waarbij je rollen, taken en verantwoordelijkheden duidelijk afstemt, je doelgericht werkt én de gezamenlijke doelen voor ogen houdt. Hierbij benut je elkaars expertise en weet je wanneer je moet doorverwijzen of op moet schalen (De Waal et al., 2014).
3. *Evaluatief en verbetergericht werken*, waarbij je samenwerking evalueert, leert van ervaringen, hierbij openstaat voor feedback, en zo nodig het handelen aanpast.

Verschillende niveaus: van individueel tot maatschappelijk

Als sociaal werker heb je een opgave op verschillende niveaus. Zoals te lezen in het opleidingsprofiel Social Work van de Hogeschool Rotterdam (2023) betreft sociaal functioneren namelijk de individuele vraagstukken van (groepen) mensen én vraagstukken rondom het maatschappelijk leven zelf. Voor het aantonen van beroepsbekwaamheid is het daarom van belang dat je door samen te werken kunt bijdragen aan bevordering van sociaal functioneren en sociale kwaliteit op verschillende niveaus, van individueel tot maatschappelijk.

Vaak is het nodig om verbindingen te maken tussen mensen, groepen of gemeenschappen met elkaar en hun omgevingen, omdat de doelen die je als sociaal werker nastreeft zonder gezamenlijkheid niet bereikt kunnen worden. Naast samenwerking met de (groepen) mensen zelf, werk je ook samen met collega's binnen je eigen team en organisatie. Je draagt middels samenwerking dus ook bij aan het goed functioneren van je team en de organisatie. Hierbij is het belangrijk dat je weet waar jij van bent als sociaal werker. Wat zijn jouw taken en mogelijkheden als professional? Ook zul je moeten weten met welke andere professionals en disciplines jij moet samenwerken om het jullie doel te bereiken.

Transprofessionele samenwerking

Transprofessioneel samenwerken (TPS) volgt op interprofessioneel samenwerken (IPS) in het 'samenwerkingscontinuüm' van Boon et al. (2004, in Van Zaalen et al., 2018). Hoewel IPS en TPS aan het begin van een beroepsopleiding dicht bij elkaar liggen en veel overeenkomsten hebben, vervaagt de scheidslijn tussen professionals in een transprofessionele setting steeds meer. Deze ontwikkeling leidt tot een gedeeld en verrijkt perspectief van zowel de professionals als de mens (Van Zaalen et al., 2018). Vyt (2017) benadrukt dat transprofessioneel samenwerken de grenzen tussen disciplines doet vervagen, waardoor professionals elkaars werkterrein deels betreden. Hiervoor moet je de grenzen en mogelijkheden van jouw eigen vakgebied goed leren kennen, en je verdiepen in andere vakgebieden, zodat je een gedeeld perspectief ontwikkelt dat de afzonderlijke perspectieven overstijgt en verrijkt. Dit betekent dat je je eigen rol moet kennen en erkennen, en open moet staan voor de deskundigheid van anderen, zodat de samenwerking wederkerig is en blijft met behoud van de benodigde sociaal werk inbreng.

“Door met andere professionals en de mens zelf samen te werken in een transprofessionele setting en aandacht te hebben voor de diverse perspectieven, ontwikkel en versterk je jouw persoonlijke en professionele identiteit. Je kijkt daarbij over de grenzen van jouw eigen beroep en ervaart de meerwaarde van samenwerken met andere professionals, mensen en hun naasten.”

Cursusdoel 4

Je toont aan dat je zicht hebt op jouw professionele identiteit en de invloed daarvan op jouw handelen in het bevorderen van sociaal functioneren en sociale kwaliteit van (groepen) mensen en relateert dit aan de professionele standaard.

Introductie

Als je geconfronteerd wordt met vraagstukken en problemen in de beroepspraktijk, stuit je als vanzelf op je eigen normen en waarden. Wat jij als professional het juiste acht voor een cliënt kan soms verschillen met wat jij in je eigen persoonlijke leven 'goed' vindt. In het maken van een dergelijke afweging moet je de transitie kunnen maken van persoonlijke opvattingen naar het handelen op professioneel niveau. Jouw doen en laten verbind je steeds aan de professionele standaard, waar de beroepscode, mensenrechtenverdragen en de missie- en visieverklaring van jouw stage-/werkorganisatie onderdeel van zijn.

Professionele identiteit

Je moet daarom weten waar je als professional van bent en waar je voor staat. Dat wordt ook wel je professionele identiteit genoemd: *"Professionele identiteit is datgene wat iemand onvervreemdbaar de eigen kleur geeft in zijn werk. Iets wat een professional bijzonder maakt tussen zijn of haar collega's. Iets eigens, wat te maken kan hebben met je manier van denken, de manier waarop je handelt of de waarden die je omarmt"* (Ruijters et al., 2015, p. 5). Je professionele identiteit is niet iets dat voor altijd vaststaat, want je ontwikkelt je continu als mens en als professional. Soms omarm je nieuwe dingen en soms laat je juist belangrijke dingen los. Wel kun je jouw professionele identiteit verkennen en expliciteren, oftewel weten waar je op dit moment van bent en waar je nu voor staat. Dit wordt in het model 'Professionele Identiteit' van Ruijters (2019) ook wel jouw persoonlijke vingerafdruk genoemd. Jouw vingerafdruk is uniek, maar als sociaal werker ben je ook onderdeel van een groter geheel. Oftewel, jouw professionele identiteit wordt gevormd door individuele aspecten (zoals jouw persoonlijke leven en stage/werk) en door collectieve aspecten (zoals kennis, kaders en richtlijnen vanuit jouw organisatie en de beroepsgroep).

Omdat overtuigingen voortkomen uit waarden, normen en drijfveren, is het belangrijk om hierover voortdurend het gesprek te blijven voeren met collega's, cliënten en andere betrokkenen. Professionele identiteit ontwikkelt zich niet alleen individueel, maar ook in dialoog: in het samen onderzoeken, expliciteren en toetsen van overtuigingen aan de hand van de beroepscode, internationale mensenrechten en organisatorische kaders. Door dit gesprek te blijven voeren, verbind je jouw persoonlijke vingerafdruk bewust met de collectieve waarden van het sociaal werk en draag je bij aan een professionele cultuur van reflectie en morele bewustwording.

Professionele standaard

De wet vertelt jou niet precies wat je als sociaal werker moet doen, maar je krijgt de ruimte om zelf vorm te geven aan hoe je jouw vak uitoefent, zolang je dit kunt verantwoorden aan de hand van wat de beroepsgroep ziet als 'goed hulpverlenerschap' (Steenmeijer, 2022, p. 43). De professionele standaard is bedoeld om jou als sociaal werker discretionaire ruimte en professionele autonomie te geven.

De omschrijving van wat 'goed hulpverlenerschap' is, bestaat uit een aantal elementen:

1. Technisch-rationele richtlijnen waarin de door de beroepsgroep geaccepteerde kennis is verwerkt
2. (Beroeps)ethische kaders,
3. Jouw eigen betrokkenheid bij de mensen voor wie je werkt
4. Wetgeving
5. Beleid van de organisatie(s) waar je voor werkt

Bij het ontwikkelen van jouw professionele identiteit is het van belang dat je zicht hebt op hoe jij je verhoudt tot deze elementen van de professionele standaard. Hoe geef jij hier invulling aan op een manier die bij jou past en voor jou en jouw cliënten werkt?

Dit is deels een persoonlijke kwestie, maar het gaat er vooral om dat je je eigen handelen kunt verantwoorden ten overstaan van de mensen waar je mee werkt, je beroepsgenoten, en de samenleving.

De professionele standaard kent een aantal belangrijke uitgangspunten voor sociaal werkers die met name in de beroepscode voor sociaal werkers zijn genoemd, zoals respect voor autonomie en menselijke waardigheid.

Een belangrijk uitgangspunt is respect voor *mensenrechten*. Dit betekent dat sociaal werk zowel sociale misstanden, uitbuiting en marginalisering tegengaat als de waardigheid en rechten van alle mensen bevordert. De *internationale beginselverklaring van het sociaal werk* stelt het volgende: '*social work is based on respect for the inherent worth, dignity of all people, and the individual and social/civil rights that follow from this*' (IFSW, 2025).

Vanuit deze verklaring worden vier kernprincipes beschreven:

1. Ontwikkeling van menselijke vermogens – Sociaal werkers ondersteunen mensen om hun krachten en talenten te ontwikkelen.
2. De mens als geheel benaderen – Hierbij wordt rekening gehouden met iemands sociale, psychische en fysieke context.
3. Respect voor zelfbeschikking – Mensen moeten de ruimte krijgen om eigen keuzes te maken.
4. Recht op participatie bevorderen – Iedereen moet de mogelijkheid hebben om actief deel te nemen aan de samenleving.

Naast de mensenrechten wordt in de beginselverklaring *sociale rechtvaardigheid* benadrukt. Dit houdt volgens Spierts et al. (2013) in dat sociaal werkers zich inzetten voor:

- Een eerlijke verdeling van middelen en kansen.
- Het tegengaan van discriminatie en het erkennen van diversiteit.
- Solidariteit en verzet tegen onrechtvaardig beleid.

En natuurlijk zijn er de beroepscodes, competentieprofielen en mensenrechtenverdragen. De beroepscode voor het sociaal werk (BPSW) geldt voor alle sociaal werkers, maar er zijn ook meer specialistische beroepscodes, zoals het beroepscompetentieprofiel voor de GGZ-agoog, de competentieset Forensisch Sociaal Professional en het competentieprofiel hbo jeugd- en gezinsprofessional. En natuurlijk zijn er de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (UVRM) en het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK). Deze beroepscodes en verdragen spelen allemaal een rol in de keuzes die wij maken als sociaal werkers.

De beroepspraktijk

Jouw professionele identiteit zet je in bij belangrijke keuzemomenten in de dagelijkse beroepspraktijk. Jouw taak is *het bevorderen van het sociaal functioneren en de sociale kwaliteit van (groepen) mensen* en daarbij word je als professional soms geconfronteerd met moeilijke vraagstukken waarin je niet direct weet hoe te handelen of wat juist is om te doen. Vaak is er op zo'n moment sprake van een 'moreel dilemma' en is er dus niet één juiste route, maar maak je binnen jouw discretionaire ruimte keuzes. Discretionaire ruimte betekent dat je als sociaal werker soms zelf moet beslissen hoe je in een bepaalde situatie handelt. Je hebt de vrijheid om keuzes te maken op basis van je professionele inzicht, maar je moet tegelijkertijd rekening houden met ethische richtlijnen, wetten, regels en protocollen. Je moet dus balanceren tussen wat je zelf denkt dat het beste is en de grenzen van je vak (Van der Corput et al., 2022). Op zulke momenten moet je jouw handelswijze op navolgbare wijze kunnen beschrijven en daarbij in staat zijn aan te tonen dat dit weloverwogen en afgestemd op de situatie was. Het kan ook zijn dat je later bevraagd wordt op beslissingen die je hebt genomen, bijvoorbeeld als er een klacht is ingediend.

Zicht hebben op

Je gaat verdiepend reflecteren op jouw handelen in relatie tot de professionele standaarden. Je bent je bewust van het kunnen én mogen pakken van discretionaire ruimte, je weet wanneer je dit inzet en kunt dit onderbouwen. Dus: je neemt de ervaringen die je binnen dit jaar opdoet mee in de doorontwikkeling van jouw professionele identiteit door jezelf elke keer weer te blijven afvragen en te onderzoeken wat het beste is om te doen en waarom, goed beargumenteerd vanuit al het bovenstaande.

Literatuur:

Beurskens, E., Van der Linde, M., & Baart, A. (2019). *Praktijkboek presentie*. Uitgeverij Coutinho.

BPSW (2022). *Beroepsprofiel van de Sociaal Werker*. Beroepsvereniging van Professionals in Sociaal Werk (BPSW). Geraadpleegd op 18 maart 2025 van <https://www.bpsw.nl/app/data/uploads/2023/11/BPSW-Beroepsprofiel-Sociaal-Werker-digitale-versie-november-2023.pdf>

Demesmaeker, G. (2023). *Praktijkboek relationeel werken in zorg en welzijn: Het KEUVEL-kader als leidraad*. Uitgeverij Coutinho.

De Waal, V., Binkhorst, J., & Scheijmans, I. (2014). *De ontwikkeling van nieuwe vormen van integraal wijkgericht werken* (Voortgangsrapportage integraal wijkgericht werken in Utrecht, Zeist, Wijk bij Duurstede en Nieuwegein). Hogeschool Utrecht, Kenniscentrum Sociale Innovatie.

IFSW (2025). *Global social work statement of ethical principles*. IFSW.org. Geraadpleegd op 19 maart 2025 van <https://www.ifsw.org/global-social-work-statement-of-ethical-principles/>

Kuipers, J., & Zijlsling, P. (2024). *Methodisch handelen inzichtelijk* (4^e druk). Boom.

Ruijters, M. C. P., Van Luin, G. E. A., Wortelboer, F. Q. C. en collega's (2019). *Mijn binnenste buiten: Werken aan je professionele identiteit*. Boom.

Spierts, M., Sprinkhuizen, A., Hoijtink, M., De Jonge, E., & Van Doorn, L. (2023). *De brede basis van het sociaal werk: Grondslagen, methoden en praktijken* (2^e herziene druk). Uitgeverij Coutinho.

Steenmeijer, J. (2022). *Professionele autonomie in sociaal werk. Een model voor verantwoord handelen*. Uitgeverij Coutinho.

Straatman, E. *Stad en Beleid: Stedelijke vraagstukken en beleidsontwikkelingen* (3^e druk). Noordhoff Uitgevers.

Van der Corput, S., Jaspar, W., & Gruyters, S. (2022). *Toegepaste ethiek in sociaal werk* (1^e druk). Noordhoff Uitgevers.

Van Zaaen Y., Deckers S., & Schuman H. (2018). *Handboek interprofessioneel samenwerken in zorg en welzijn*. Uitgeverij Coutinho.

Verharen, L., Heessels, M., Jansen, C., & Wolf, J. (2019). *Sociale Kwaliteit voor een sterke Sociale Basis* (Publicatie Sociale Vraagstukken). Geraadpleegd op 18 maart 2025 van <https://www.socialevraagstukken.nl/wp-content/uploads/Sociale-Kwaliteit-in-de-Sociale-Basis-.pdf>

Vyt, A. (2017). *Interprofessioneel en interdisciplinair samenwerken in gezondheid en welzijn* (4^e herziene druk). Garant.

Bijlage III Beoordelingsformulier 'Handelen in de beroepspraktijk 1'

Student:	
Studentnummer:	
Profiel:	W&S / Jeugd / Zorg
Beoordelaar:	
Datum:	
Eindoordeel:	

Voorwaardelijke vereisten	Voldaan/Niet voldaan	Onderbouwing
Aantoonbaar deelgenomen aan de verplichte onderdelen van GGZ Ecademy (specifiek voor profiel Zorg en Jeugd)		
Deelgenomen aan alle feedbackmomenten		

Cursusdoel 1: Je werkt methodisch ter bevordering van het sociaal functioneren en de sociale kwaliteit van (groepen) mensen op verschillende niveaus.		
1.1. Methodisch handelen: De student handelt zichtbaar en navolgbaar volgens de methodische cyclus en is in staat de verschillende stappen binnen de cyclus te onderbouwen. 1.2. Onderzoekend vermogen: De student toont een onderzoekende houding door vragen te stellen, informatie te verzamelen, kritisch te evalueren op het methodisch handelen en dit bij te stellen waar nodig. 1.3. Bewust handelen: De student toont aan bewust te handelen: keuzes zijn gebaseerd op analyse van de situatie, op basis van profielspecifieke en profieloverstijgende kennis. 1.4. Toepassen van passende methoden of interventies: De student maakt onderbouwd gebruik van passende methodieken, gesprekstechnieken en/of interventies en verantwoordt waarom deze geschikt zijn binnen de context van de praktijkorganisatie en de situatie van de (groep) mens(en). 1.5. Bevorderen van sociaal functioneren en sociale kwaliteit: De student beargumenteert hoe diens handelen bijdraagt aan het versterken van het sociaal functioneren en/of de sociale kwaliteit op individueel, groeps- en/of samenlevingsniveau.		
Waardering van het cursusdoel op basis van de in Brightspace vastgelegde feedback.		Cijfer (1 t/m 10): weging 27,5%
Onderbouwing van het cijfer:		

Cursusdoel 2: Je kunt een sociaal vraagstuk signaleren en beargumenteren hoe die van invloed is op het sociaal functioneren en de sociale kwaliteit van (groepen) mensen op verschillende niveaus.		
2.1. Signaleren van een sociaal vraagstuk: De student signaleert een actueel, relevant sociaal vraagstuk binnen de praktijkcontext dat meerdere mensen raakt (collectieve dimensie) en maakt zichtbaar hoe het vraagstuk doorwerkt op meerdere niveaus: (micro, meso en macro). 2.2. Inzicht in maatschappelijke impact: De student laat zien hoe het sociaal vraagstuk is ingebed in bredere maatschappelijke ontwikkelingen en/of structuren. Er is aandacht voor complexiteit, belangen en tegenstrijdigheden.		

2.3. Analyse van gevolgen voor sociaal functioneren en sociale kwaliteit: De student beargumenteert hoe het gesignaleerde vraagstuk het sociaal functioneren en de sociale kwaliteit van individuen en/of groepen beïnvloedt. 2.4. Vertaling naar de beroepspraktijk: De student legt uit wat de invloed is van het vraagstuk op het handelen van de sociaal werker, inclusief eventuele handelingsdilemma's of beperkingen.	
Waardering van het cursusdoel op basis van de in Brightspace vastgelegde feedback.	Cijfer (1 t/m 10): weging 17,5%
Onderbouwing van het cijfer:	

Cursusdoel 3: Je werkt effectief samen met (groepen) mensen en hun netwerk en met professionals uit de eigen en andere disciplines ter bevordering van het sociaal functioneren en de sociale kwaliteit.	
3.1. Relationeel en presentiegericht werken: De student handelt onderbouwd vanuit betrokkenheid, presentie en respect voor diversiteit. 3.2. Samenwerking met de mens en diens netwerk: De student betreft mensen en hun netwerk actief bij het proces, communiceert open en sluit aan bij hun leefwereld. 3.3. Samenwerking met collega's en andere disciplines: De student werkt effectief samen met collega's en andere professionals, kent diens eigen professionele rol en erkent die van anderen. De samenwerking is doelgericht en draagt bij aan integraal werken. 3.4. (Trans)professioneel samenwerken: De student laat zien over de grenzen van het eigen beroep te kunnen kijken. De student stemt waar nodig af met professionals uit andere disciplines. 3.5. Evaluatie van samenwerking en eigen rol: De student evalueert de eigen rol in de samenwerking, leert van ervaringen en past zo nodig het handelen aan. De student onderbouwt hoe samenwerking heeft bijgedragen aan het bevorderen van sociaal functioneren en sociale kwaliteit.	
Waardering van het cursusdoel op basis van de in Brightspace vastgelegde feedback.	Cijfer (1 t/m 10): weging 27,5%
Onderbouwing van het cijfer:	

Cursusdoel 4: Je toont aan dat je zicht hebt op jouw professionele identiteit en de invloed daarvan op jouw handelen in het bevorderen van het sociaal functioneren en de sociale kwaliteit van (groepen) mensen en relateert dit aan de professionele standaard.	
4.1. Zicht op professionele identiteit: De student toont zicht op de eigen professionele identiteit tot nu toe en onderbouwt dit met ervaringen uit praktijk, studie en reflectie. 4.2. Verbinding met professioneel handelen: De student laat zien hoe diens professionele identiteit van invloed is (geweest) op het handelen binnen praktijksituaties. 4.3. Handelen vanuit professionele standaard: De student laat zien hoe de professionele standaard richtinggevend is voor het handelen en verwijst hier expliciet naar in relatie tot eigen keuzes of dilemma's. 4.4. Omgaan met morele dilemma's en discretionaire ruimte: De student reflecteert op de ontwikkeling van de eigen professionele identiteit inclusief normen, waarden en morele afwegingen.	
Waardering van het cursusdoel op basis van de in Brightspace vastgelegde feedback.	Cijfer (1 t/m 10): weging 27,5%
Onderbouwing van het cijfer:	

Cesuur:

Het eindcijfer wordt vastgesteld middels de volgende formule:

$(\text{cijfer 1} / 27,5 + \text{cijfer 2} / 17,5 + \text{cijfer 3} / 27,5 + \text{cijfer 4} / 27,5) \times 100$

De student is geslaagd als alle cursusdoelen zijn beoordeeld met minimaal een voldoende (cijfer 5,5 of hoger) én als aantoonbaar is voldaan aan de urenvereiste. Het voldaan aan de urenvereiste wordt apart geregistreerd in OSIRIS.

Eindcijfer (afgerond op heel cijfer)	
Feedback voor de student	
Alleen van toepassing bij een onvoldoende Advies van de beoordelaar (in samenspraak met de praktijk/werkbegeleider, praktijkdocent en intervisie+ docent) met betrekking tot de herkansing	

Bijlage IV Feedbackformulier Methodisch plan

Feedbackformulier

METHODISCH PLAN

CURSUS: HANDELEN IN DE BEROEPSPRAKTIJK 1

Naam student:		Studentnummer:	
Praktijkorganisatie:		Praktijkbegeleider/werkbegeleider:	
PI-docent:	Praktijkdocent:	Intervisie+ docent:	
Naam feedbackgever:			

Instructie:

Dit formulier is bedoeld om vanuit de praktijk feedback te geven op de totstandkoming en de inhoud van het methodisch plan van de student. Om de feedback op het methodisch plan aan te laten sluiten bij de doelen van de cursus 'Handelen in de beroepspraktijk 1' gebeurt dit aan de hand van de criteria behorend bij de cursusdoelen.

Geef per criterium een score en geef een toelichting op de feedback per overkoepelend cursusdoel. Aan het eind van het formulier is er ruimte voor eventuele algemene feedback op de totstandkoming en de inhoud van het methodisch plan.

De numerieke feedback heeft de volgende waarden:

- 5 - ruim boven verwachting
- 4 - boven verwachting
- 3 - voldoet aan de verwachting
- 2 - voldoet net niet aan de verwachting
- 1 - voldoet nauwelijks aan de verwachting

<i>Handtekening praktijkbegeleider/werkbegeleider</i>	<i>Datum</i>

Cursusdoel 1: Methodisch handelen

De student werkt methodisch ter bevordering van het sociaal functioneren en de sociale kwaliteit van (groepen) mensen op verschillende niveaus.

Methodisch handelen: De student handelt zichtbaar en navolgbaar volgens de methodische cyclus en is in staat de verschillende stappen binnen de cyclus te onderbouwen.	1	2	3	4	5
Onderzoekend vermogen: De student toont een onderzoekende houding door vragen te stellen, informatie te verzamelen, kritisch te evalueren op het methodisch handelen en dit bij te stellen waar nodig.	1	2	3	4	5
Bewust handelen: De student toont aan bewust te handelen: keuzes zijn gebaseerd op analyse van de situatie, op basis van profielspecifieke en profieloverstijgende kennis.	1	2	3	4	5
Toepassen van passende methoden of interventies: De student maakt onderbouwd gebruik van passende methodieken, gesprekstechnieken en/of interventies en verantwoordt waarom deze geschikt zijn binnen de context van de praktijkorganisatie en de situatie van de (groep) mens(en).	1	2	3	4	5
Bevorderen van sociaal functioneren en sociale kwaliteit: De student beargumenteert hoe diens handelen bijdraagt aan het versterken van het sociaal functioneren en/of de sociale kwaliteit op individueel, groeps- en/of samenlevingsniveau.	1	2	3	4	5

Algemene feedback cursusdoel 1

Toelichting op de feedback.

Cursusdoel 2: Sociale vraagstukken

De student kan een sociaal vraagstuk signaleren en beargumenteren hoe die van invloed is op het sociaal functioneren en de sociale kwaliteit van (groepen) mensen op verschillende niveaus.

Signaleren van een sociaal vraagstuk: De student signaleert een actueel, relevant sociaal vraagstuk binnen de praktijkcontext dat meerdere mensen raakt (collectieve dimensie) en maakt zichtbaar hoe het vraagstuk doorwerkt op meerdere niveaus: micro, meso en macro.	1	2	3	4	5
Inzicht in maatschappelijke impact: De student laat zien hoe het sociaal vraagstuk is ingebed in bredere maatschappelijke ontwikkelingen en/of structuren. Er is aandacht voor complexiteit, belangen en tegenstrijdigheden.	1	2	3	4	5
Analyse van gevolgen voor sociaal functioneren en sociale kwaliteit: De student beargumenteert hoe het gesignaleerde vraagstuk het sociaal functioneren en de sociale kwaliteit van individuen en/of groepen beïnvloedt.	1	2	3	4	5
Vertaling naar de beroepspraktijk: De student legt uit wat de invloed is van het sociaal vraagstuk op het handelen van de sociaal werker, inclusief eventuele handelingsdilemma's of beperkingen.	1	2	3	4	5

Algemene feedback cursusdoel 2

Toelichting op de feedback.

Cursusdoel 3: Transprofessioneel samenwerken

De student werkt effectief samen met (groepen) mensen en hun netwerk en met professionals uit de eigen en andere disciplines ter bevordering van het sociaal functioneren en de sociale kwaliteit.

Relationeel en presentiegericht werken: De student handelt onderbouwd vanuit betrokkenheid, presentie en respect voor diversiteit.	1	2	3	4	5
Samenwerking met de mens en diens netwerk: De student betreft mensen en hun netwerk actief bij het proces, communiceert open en sluit aan bij hun leefwereld.	1	2	3	4	5
Samenwerking met collega's en andere disciplines: De student werkt effectief samen met collega's en andere professionals, kent diens eigen professionele rol en erkent die van anderen. De samenwerking is doelgericht en draagt bij aan integraal werken.	1	2	3	4	5
(Trans)professioneel samenwerken: De student laat zien over de grenzen van het eigen beroep te kunnen kijken. De student stemt waar nodig af met professionals uit andere disciplines.	1	2	3	4	5

Algemene feedback cursusdoel 3

Toelichting op de feedback.

Cursusdoel 4: Professionele identiteit

De student toont aan zicht te hebben op diens professionele identiteit en de invloed daarvan op diens handelen in het bevorderen van het sociaal functioneren en de sociale kwaliteit van (groepen) mensen en relateert dit aan de professionele standaard.

Verbinding met professioneel handelen: De student laat zien hoe diens professionele identiteit van invloed is (geweest) op het handelen binnen praktijksituaties.	1	2	3	4	5
Handelen vanuit professionele standaard: De student laat zien hoe de professionele standaard richtinggevend is voor het handelen en verwijst hier expliciet naar in relatie tot eigen keuzes of dilemma's.	1	2	3	4	5

Algemene feedback cursusdoel 4

Toelichting op de feedback.

Algemene feedback totstandkoming en inhoud methodisch plan

Bijlage V Format 360 graden

360° feedbackformulier

CURSUS: HANDELEN IN DE BEROEPSPRAKTIJK 1

Naam student:		Studentnummer:	
Praktijkorganisatie:		Praktijkbegeleider/werkbegeleider:	
PI-docent:	Praktijkdocent:	Intervisie+ docent:	
Naam en rol feedbackgever:			

Instructie:

Geef per criterium een score en geef een toelichting op de feedback per overkoepelend cursusdoel. Geef daarnaast aan welke mogelijkheden jij adviseert aan de student voor diens verdere ontwikkeling. Aan het eind van het formulier is er ruimte voor eventuele algemene/aanvullende feedback.

De numerieke feedback heeft de volgende waarden:

- 5 - ruim boven verwachting
- 4 - boven verwachting
- 3 - voldoet aan de verwachting
- 2 - voldoet net niet aan de verwachting
- 1 - voldoet nauwelijks aan de verwachting

<i>Handtekening feedbackgever</i>	<i>Datum</i>
-----------------------------------	--------------

Cursusdoel 1: Methodisch handelen

De student werkt methodisch ter bevordering van het sociaal functioneren en de sociale kwaliteit van (groepen) mensen op verschillende niveaus.

Methodisch handelen: De student handelt zichtbaar en navolgbaar volgens de methodische cyclus en is in staat de verschillende stappen binnen de cyclus te onderbouwen.	1	2	3	4	5
Onderzoekend vermogen: De student toont een onderzoekende houding door vragen te stellen, informatie te verzamelen, kritisch te evalueren op het methodisch handelen en dit bij te stellen waar nodig.	1	2	3	4	5
Bewust handelen: De student toont aan bewust te handelen: keuzes zijn gebaseerd op analyse van de situatie, op basis van profielspecifieke en profieloverstijgende kennis.	1	2	3	4	5
Toepassen van passende methoden of interventies: De student maakt onderbouwd gebruik van passende methodieken, gesprekstechnieken en/of interventies en verantwoordt waarom deze geschikt zijn binnen de context van de praktijkorganisatie en de situatie van de (groep) mens(en).	1	2	3	4	5
Bevorderen van sociaal functioneren en sociale kwaliteit: De student beargumenteert hoe diens handelen bijdraagt aan het versterken van het sociaal functioneren en/of de sociale kwaliteit op individueel, groeps- en/of samenlevingsniveau.	1	2	3	4	5

Algemene feedback cursusdoel 1

Toelichting op de feedback.

Mogelijkheden voor verdere ontwikkeling:**Cursusdoel 2: Sociale vraagstukken**

De student kan een sociaal vraagstuk signaleren en beargumenteren hoe die van invloed is op het sociaal functioneren en de sociale kwaliteit van (groepen) mensen op verschillende niveaus.

Signaleren van een sociaal vraagstuk: De student signaleert een actueel, relevant sociaal vraagstuk binnen de praktijkcontext dat meerdere mensen raakt (collectieve dimensie) en maakt zichtbaar hoe het vraagstuk doorwerkt op meerdere niveaus: micro, meso en macro.	1	2	3	4	5
Inzicht in maatschappelijke impact: De student laat zien hoe het sociaal vraagstuk is ingebed in bredere maatschappelijke ontwikkelingen en/of structuren. Er is aandacht voor complexiteit, belangen en tegenstrijdigheden.	1	2	3	4	5
Analyse van gevolgen voor sociaal functioneren en sociale kwaliteit: De student beargumenteert hoe het gesignaleerde vraagstuk het sociaal functioneren en de sociale kwaliteit van individuen en/of groepen beïnvloedt.	1	2	3	4	5
Vertaling naar de beroepspraktijk: De student legt uit wat de invloed is van het sociaal vraagstuk op het handelen van de sociaal werker, inclusief eventuele handelingsdilemma's of beperkingen.	1	2	3	4	5

Algemene feedback cursusdoel 2*Toelichting op de feedback.***Mogelijkheden voor verdere ontwikkeling:****Cursusdoel 3: Transprofessioneel samenwerken***De student werkt effectief samen met (groepen) mensen en hun netwerk en met professionals uit de eigen en andere disciplines ter bevordering van het sociaal functioneren en de sociale kwaliteit.*

Relationeel en presentiegericht werken: De student handelt onderbouwd vanuit betrokkenheid, presentie en respect voor diversiteit.	1	2	3	4	5
Samenwerking met de mens en diens netwerk: De student betreft mensen en hun netwerk actief bij het proces, communiceert open en sluit aan bij hun leefwereld.	1	2	3	4	5
Samenwerking met collega's en andere disciplines: De student werkt effectief samen met collega's en andere professionals, kent diens eigen professionele rol en erkent die van anderen. De samenwerking is doelgericht en draagt bij aan integraal werken.	1	2	3	4	5
(Trans)professioneel samenwerken: De student laat zien over de grenzen van het eigen beroep te kunnen kijken. De student stemt waar nodig af met professionals uit andere disciplines.	1	2	3	4	5
Evaluatie van samenwerking en eigen rol: De student evalueert de eigen rol in de samenwerking, leert van ervaringen en past zo nodig het handelen aan. De student onderbouwt hoe samenwerking heeft bijgedragen aan het bevorderen van sociaal functioneren en sociale kwaliteit.	1	2	3	4	5

Algemene feedback cursusdoel 3*Toelichting op de feedback.***Mogelijkheden voor verdere ontwikkeling:****Cursusdoel 4: Professionele identiteit***De student toont aan zicht te hebben op diens professionele identiteit en de invloed daarvan op diens handelen in het bevorderen van het sociaal functioneren en de sociale kwaliteit van (groepen) mensen en relateert dit aan de professionele standaard.*

Zicht op professionele identiteit: De student toont zicht op de eigen professionele identiteit tot nu toe en onderbouwt dit met ervaringen uit praktijk, studie en reflectie.	1	2	3	4	5
Verbinding met professioneel handelen: De student laat zien hoe diens professionele identiteit van invloed is (geweest) op het handelen binnen praktijksituaties.	1	2	3	4	5

Handelen vanuit professionele standaard: De student laat zien hoe de professionele standaard richtinggevend is voor het handelen en verwijst hier expliciet naar in relatie tot eigen keuzes of dilemma's.	1	2	3	4	5
Omgaan met morele dilemma's en discretionaire ruimte: De student reflecteert op de ontwikkeling van de eigen professionele identiteit inclusief normen, waarden en morele afwegingen.	1	2	3	4	5
<u>Algemene feedback cursusdoel 4</u> <i>Toelichting op de feedback.</i>					
<u>Mogelijkheden voor verdere ontwikkeling:</u>					

<u>Ruimte voor aanvullende opmerkingen:</u>
--

Bijlage VI Format Zelfevaluatie ter voorbereiding op het driehoeksgesprek

Zelfevaluatie ter voorbereiding op het DRIEHOEKSGESPREEK

CURSUS: HANDELEN IN DE BEROEPSPRAKTIJK 1

Naam student:		Studentnummer:	
Praktijkorganisatie:		Praktijkbegeleider/werkbegeleider:	
PI-docent:	Praktijkdocent:	Intervisie+ docent:	
Datum driehoeksgesprek:			

Instructie:

Je evalueert jezelf op je ontwikkeling van de cursusdoelen van de cursus 'Handelen in de beroepspraktijk 1'. Je baseert deze zelfevaluatie op de uitvoering van het methodisch plan, je zelfscore 360° feedback, de ontvangen 360° feedback van de feedbackgevers en op de evaluatiefase van de methodische cyclus (Kuiper & Zijsling, 2024).

Per cursusdoel beschrijf je wat er al goed gaat, welke aandachtspunten er zijn en welke leeractiviteiten je zou kunnen ondernemen voor je verdere ontwikkeling. Deze zelfevaluatie vormt het startpunt van het driehoeksgesprek.

Cursusdoel 1: Methodisch handelen

Je werkt methodisch ter bevordering van het sociaal functioneren en de sociale kwaliteit van (groepen) mensen op verschillende niveaus.

ALGEMEEN

- **Wat gaat goed?**
- **Wat zijn aandachtspunten?**

Leeractiviteiten om verder te ontwikkelen:

Cursusdoel 2: Sociale vraagstukken

Je kunt een sociaal vraagstuk signaleren en beargumenteren hoe die van invloed is op het sociaal functioneren en de sociale kwaliteit van (groepen) mensen op verschillende niveaus.

ALGEMEEN

- **Wat gaat goed?**
- **Wat zijn aandachtspunten?**

Leeractiviteiten om verder te ontwikkelen:

Cursusdoel 3: Transprofessioneel samenwerken

Je werkt effectief samen met (groepen) mensen en hun netwerk en met professionals uit de eigen en andere disciplines ter bevordering van het sociaal functioneren en de sociale kwaliteit.

ALGEMEEN

- **Wat gaat goed?**
- **Wat zijn aandachtspunten?**

Leeractiviteiten om verder te ontwikkelen:

Cursusdoel 4: Professionele identiteit

Je toont aan dat je zicht hebt op jouw professionele identiteit en de invloed daarvan op jouw handelen in het bevorderen van het sociaal functioneren en de sociale kwaliteit van (groepen) mensen en relateert dit aan de professionele standaard.

ALGEMEEN

- **Wat gaat goed?**
- **Wat zijn aandachtspunten?**

Leeractiviteiten om verder te ontwikkelen:

Tot slot

- Welke aanvullende punten moeten er besproken worden?
- Welke vragen zijn er nog?
- Wat is er nodig van de praktijkbegeleider en/of PI-docent?
- Wat zijn de persoonlijke leerdoelen voor de komende periode? Hoe wordt hieraan gewerkt en welke concrete afspraken zijn hiervoor nodig?

Bijlage VII Format Leeropbrengst

LEEROPBRENGST

Bijeenkomst LWG / Werkplekleren

CURSUS: HANDELEN IN DE BEROEPSPRAKTIJK 1

Naam student:		Studentnummer:	
Praktijkorganisatie:		Praktijk/werkbegeleider:	
PI-docent:	Praktijkdocent:	Intervisie+ docent:	
Datum ingevuld:			

<i>Wat heb je tijdens het profielonderwijs geleerd en hoe wil je dit toepassen in jouw praktijk?</i>	
<i>Wat heb je aanvullend gedaan ter voorbereiding op jouw inbreng tijdens de LWG bijeenkomst / bijeenkomst werkplekleren</i> <i>(inzichten en verdiepings-vragen etc. uit o.a. literatuur, casuïstiek, actualiteit, e-learning, workshops, etc.)</i> <i>Inclusief bronnen</i>	

<i>Feedback/feedforward door praktijkdocent:</i> In te vullen door student tijdens bijeenkomst	
<i>Feedback/feedforward door peerstudenten:</i> In te vullen door student tijdens bijeenkomst	
<i>Opbrengst en inzicht voor het handelen in de beroepspraktijk:</i> In te vullen door student tijdens bijeenkomst	
<i>Overige opmerkingen</i> Indien nodig in te vullen door student tijdens bijeenkomst	

Het geaccordeerde formulier leeropbrengst geldt als bewijsstuk voor de cursus 'Handelen in de Beroepspraktijk 1' – onderdeel LWG/werkplekleren.

De student is zelf verantwoordelijk voor het uploaden van het document in Brightspace.

Bijlage VIII Format urenverantwoording

Instituut voor
Sociale
Opleidingen

Urenverantwoording 2025/2026

Social Work deeltijd

Gegevens werkgever

Naam werkgever

Adres werkgever

Postcode en woonplaats

Locatie

Naam werkbegeleider

Gegevens werknemer/student

Klas

Studentnummer

Studiejaar

In dienst sinds

Functie

Aard van het dienstverband

Gewerkt in de periode

Aantal werkuren per week

Handtekening werkgever

Handtekening werknemer

Naam

:

Functie

:

Plaats en datum

:

Bijlage IX Buitenlandstage jaar 3 voltijd

Je volgt hetzelfde lesprogramma als je medestudenten in Nederland maar op een andere wijze, namelijk online via Teams, zelfstandig, in je eigen tijd en je gebruikt de buitenlandcontext waarin je je bevindt. Alle studiematerialen vind je in Brightspace.

- De overstijgende en profiellessen met bijbehorende literatuur volg je zelfstandig in Brightspace.
- Daarnaast volg je zelfstandig verplichte en vrij te kiezen E-learnings. Opgedane inzichten verwerk je in een leeropbrengstformulier voor de praktijkdocent (LWG), die jou en medestudenten online begeleidt in de transfer van theorie naar praktijk.
- De lessen Professionele Identiteit (PI) en Intervisie + worden online aangeboden voor jou en je medestudenten in het buitenland.

Het enige onderdeel dat niet online gevolgd kan worden of zelfstandig via Brightspace, is het keuzeonderwijs. Het alternatief is dat je 4 x 100 minuten trainingen en workshops naar eigen keuze invult in de lokale context waarin je tijdelijk woont, stageloopt en studeert. Denk aan een dagdeel meelopen met een andere discipline, een training van de stage -organisatie volgen of een andere instelling die gerelateerd is aan jouw doelgroep bezoeken.

De leeropbrengst van dit keuzedeel kan ook verwerkt worden in een leeropbrengstformulier en helpt je bij de uitwerking van de toetsopdracht.

Alle andere voorwaarden rond het onderwijsprogramma, toetsing, studiebelasting en feedback zijn hetzelfde als voor de reguliere studenten in jaar 3.

Bijlage X Basiskennis zorg in LWG en WPL

Basiskennis Zorg

Wanneer je **basiskennis over psychische kwetsbaarheid** nog onvoldoende is of je bent nog onbekend met de doelgroep en de problematiek, dan kun je naast het profielonderwijs zelfstandig aan de slag met de GGZ-Ecademy en de literatuur. Dit staat los van de E-learningen en de literatuur die gekoppeld is aan de lessen.

Tips voor studenten:

E-learning

Inzicht in psychiatrische stoornissen | GGZ Ecademy 2,5 uur

Het transdiagnostisch perspectief | GGZ Ecademy 1 -1,5 uur

Literatuur

Nevid, J.S., Rathus, S.A. & Greene, B. (2021) Psychiatrie. Een inleiding. (10e druk). Pearson Benelux.

Wilken, J.P. , & den Hollander, D. (2025). *Handboek steunend relationeel handelen: Werken aan herstel en kwaliteit van leven* (3e herziene druk). SWP (keuze per student relevante doelgroep/problematiek hoofdstukken 22 t/m 33).

Aanbevolen literatuur

Hordijk, A. & Van Genugten, W. (2024). *Psychische aandoeningen. Psychopathologie vanuit herstellerspectief* (2e druk). Boom.

Film Of ik gek ben | GGZ Ecademy 1 uur

Site Home - SamenWijzer in de GGZ

Werkplekieren/LWG:

Bij **werkplekieren** (deeltijd) en in de **leerwerkgemeenschap** (voltijd) leer je met medestudenten en een praktijkdocent aan de hand van actuele praktijksituaties een transfer te maken met de theorie (de overstijgende en profielspecifieke en keuze onderwijsthema's). Je begint met een herhaling van de basisvaardigheden herstel-ondersteunend werken. Rehabilitatie en ondersteunen bij gedragsverandering, herstelondersteunend klimaat en groepsgerichte interventies komen aan bod. Dit heb je nodig om de methodische cyclus te doorlopen en een sociaal vraagstuk te kunnen onderbouwen en beargumenteren (cursusdoel 1 en 2). Dit heb je ook nodig om in het driehoeksgesprek samenwerken in de praktijk en je professionele identiteitsontwikkeling in de praktijk (cursusdoel 3 en 4) te kunnen onderbouwen.

Centraal staan de indicatoren voor het praktijkleren. In het landelijk profiel is een formulier opgenomen, dat kan worden gebruikt om de leeruitkomsten c.q. de competenties in de praktijk te beoordelen.

Literatuur

- Wilken, J.P. , & den Hollander, D. (2025). Handboek steunend relationeel handelen: werken aan herstel en kwaliteit van leven (3e herziene druk). SWP. Hoofdstukken 1 t/m 15 en 34 t/m 37. (+ keuze per student relevante doelgroep/problematiek hoofdstukken 22 t/m 33).
- Beroepscompetentieprofiel agoog in de ggz. Opgevraagd van Coaab.nl 24-09-2025. [BCP%20ggz-agoog.pdf](#)

Leeruitkomsten landelijk profiel met indicatoren voor het praktijkleren

In het landelijk profiel is een formulier opgenomen, dat kan worden gebruikt om de leeruitkomsten c.q. de competenties in de praktijk te beoordelen.

Specifieke competentie uit het ggz agoog profiel (2025):

H Werkt outreachend De ggz-agoog legt en houdt op proactieve wijze contact met de cliënt, naastbetrokkenen en betrokken professionals. Hierdoor houdt zij zicht op situaties waar inzet van hulpverlening noodzakelijk is (of wordt), kan zij vroegtijdig ingrijpen en escalaties voor zijn. Gedragskenmerk De ggz-agoog: • Neemt initiatief om zorgmijdende cliënten en naastbetrokkenen, ook zonder (directe) hulpvraag, op te zoeken. • Probeert zo snel mogelijk contact te maken ter preventie van verergering van klachten en problemen rondom de psychische aandoening. • Kan functionarissen en "plekken" vinden waar cliënten komen, om zo het hulpverleningsaanbod zichtbaar te maken en laagdrempelig aan te bieden. • Kan contact leggen met mensen van wie bekend is, of waarbij het vermoeden bestaat, dat zij met problemen kampen of van wie anderen problemen ondervinden. • Heeft korte lijnen met andere professionals en discipline(s) bij wie signalen binnen kunnen komen en neemt deze signalen serieus. Competenties • Bespreekt samen met de cliënt, naastbetrokkenen en/of betrokken professionals de voor- en nadelen van lichtere vormen van ondersteuning en zorg. • Is vasthoudend en probeert contact te blijven maken met zorgmijdende cliënten en naastbetrokkenen.

I Ondersteunt de cliënt in het herstelproces De ggz-agoog motiveert op enthousiaste, creatieve en overtuigende wijze de cliënt om zijn of haar kwaliteiten en mogelijkheden aan te wenden bij de aanpak van problemen. Zo vergroot de cliënt het probleemoplossend vermogen en werkt zo veel mogelijk aan het eigen herstelproces. In dit herstelproces probeert de cliënt de draad weer op te pakken, de regie te hervinden en het leven opnieuw inhoud en richting te geven.¹⁰ Gedragskenmerk De ggz-agoog: • Heeft een instelling van hoop en optimisme. • Werkt met de cliënt en naastbetrokkenen stapsgewijs naar behandeldoelen die het herstel van de cliënt bevorderen. • Ondersteunt de cliënt om zelfstandig beslissingen te nemen en oplossingsgericht te handelen. • Ondersteunt de cliënt in het ervaren en inzetten van zijn of haar eigen vermogens en mogelijkheden. • Gaat uit van de kracht van de cliënt en naastbetrokkenen en benut de mogelijkheden. • Geeft terug aan de cliënt wat de gevolgen van zijn of haar handelen kunnen zijn. • Laat de zeggenschap zo veel mogelijk bij de cliënt en naastbetrokkenen.

J Ondersteunt de cliënt bij rehabilitatie De ggz-agoog helpt de cliënten om inzicht te krijgen in hun situatie en ondersteunt hen om hun mogelijkheden te benutten waardoor zij in staat worden gesteld actief te participeren in vitale segmenten van de samenleving (opvoeding, onderwijs, arbeid, politiek, cultuur, vrije tijd en gezondheid). Gedragskenmerk De ggz-agoog: • Onderzoekt samen met de cliënt persoonlijke kwaliteiten en mogelijkheden, en spreekt hem of haar hierop aan. • Ondersteunt de cliënt om onbenutte kwaliteiten en capaciteiten van zichzelf en van de omgeving in te zetten voor beter functioneren en actievere participatie. • Houdt rekening met de materiële mogelijkheden van de cliënt en zijn of haar netwerk. • Houdt rekening met de grenzen van mogelijkheden van een cliënt ten gevolge van zijn of haar psychische aandoening. • Zoekt samen met de cliënt naar alternatieven waarmee de cliënt potenties kan ontwikkelen. • Zoekt met de cliënt naar zijn of haar inspiratiebronnen. • Maakt gebruik van netwerken en van haar kennis van voorzieningen om cliënten te helpen doorstromen. • Gelooft in de potenties en kracht van cliënten om de eigen situatie ter hand te nemen en in het recht op volwaardig burgerschap van iedereen. • Zet in overleg met de cliënt het professionele netwerk in om de cliënt te begeleiden in het vergroten van zijn of haar rol als burger. • Kan kwartiermaken¹¹ waardoor het maatschappelijke klimaat voor participatie van mensen met een psychische aandoening bevorderd wordt en zij zich welkom en geaccepteerd voelen. • Kan cursussen en activiteiten ontwikkelen die aansluiten op de wensen en mogelijkheden van cliënten en die perspectief bieden op toename van de participatie.

K Ondersteunt de cliënt bij netwerkontwikkeling De ggz-agoog heeft het vermogen om samen met de cliënt het persoonlijke netwerk te ontwikkelen om sociaal isolement tegen te gaan.

Gedragskenmerk De ggz-agoog: • Analyseert samen met de cliënt het bestaande sociale netwerk. • Ondersteunt de cliënt in het benaderen en motiveren van reguliere voorzieningen om aan zijn of haar vragen tegemoet te komen. • Stimuleert de cliënt om het persoonlijke netwerk uit te breiden en te gebruiken. • Ondersteunt de cliënt bij het leggen en onderhouden van contacten en het deelnemen aan sociale activiteiten. • Stimuleert verandering door middel van netwerkinterventies.

L Motiveert en ondersteunt bij gedragsverandering De ggz-agoog ondersteunt de cliënt bij het realiseren van gedragsverandering. De ondersteuning en behandeling richten zich op het handhaven en versterken van de zelfredzaamheid van de cliënt en op het verbeteren van het persoonlijk en sociaal functioneren in de samenleving. Om verandering te bewerkstelligen maakt de ggz-agoog gebruik van effectief bewezen methoden en werkwijzen die passen binnen het beroep. Gedragskenmerk De ggz-agoog: • Weet dat de motivatie van de cliënt om te herstellen beïnvloedbaar is. • Zet motiverende gesprekstechnieken in. • Zoekt met de cliënt naar wat hem motiveert en wat hem in beweging brengt. • Gaat samen met de cliënt na welk gedrag ineffectief is en oefent passende gedragsalternatieven met de cliënt. • Werkt methodisch met diverse gedragsbeïnvloedende technieken. • Betrekt samen met de cliënt de omgeving van de cliënt bij het aanleren van en oefenen met nieuw gedrag. • Maakt gebruik van de ervaringsdeskundigheid van de cliënt. • Creëert leermomenten binnen- en buitenshuis, waarmee de cliënt stapsgewijs anders leert handelen en stimuleert de cliënt de leermomenten aan te grijpen. • Onderzoekt en erkent weerstand tegen gedragsverandering en helpt de cliënt de weerstand te overwinnen. • Erkent dat (verlies)verwerking en acceptatie van de aandoening invloed hebben op de motivatie voor gedragsverandering. • Nodigt de cliënt uit om uitspraken te doen waarin hij of zij laat merken het gedrag te willen veranderen.

M Werken in gedwongen kader De ggz-agoog kan op duidelijke en respectvolle wijze omgaan met de cliënt bij gedwongen opname. Ze kan specifieke wet- en regelgeving toepassen, waardoor de cliënt weet waar hij of zij aan toe is, grenzen zijn vastgesteld en er geen onrechtmatige handelingen, zoals privacyschending worden verricht. Gedragskenmerk De ggz-agoog: • Kent de grenzen en mogelijkheden van juridische kaders en kan hier effectief mee om gaan. • Kan de noodzaak van het gedwongen kader beargumenteren. • Werkt preventief om de inzet van dwang en drang en verslechtering van de psychische aandoening te voorkomen. • Zoekt naar ruimte voor de cliënt om binnen het gedwongen kader de zelfregie te vergroten. • Maakt afspraken met de cliënt over te volgen acties, verwachte inzet en de consequenties bij het overschrijden van gestelde grenzen. • Helpt de cliënt om vroege signalen van destructief gedrag bij zichzelf te herkennen en daarop te handelen volgens de afspraken. • Blijft rustig en handelt accuraat bij weerstand en teleurstellingen. • Behoudt professionele distantie. • Kan omgaan met persoonlijke afwijzing en negativiteit. • Evalueert iedere toepassing van drang of dwang met de cliënt op inzet en het gewenste resultaat. • Is daadkrachtig en overtuigend.

N Creëert een therapeutisch (leef)klimaat binnen de groepsgerichte behandeling De ggz-agoog en de cliënt streven beiden naar gedragsverandering door het inzetten van de leefgroep als behandelinstrument om het gedrag van de cliënt te beïnvloeden. Gedragskenmerk De ggz-agoog: • Stimuleert een (leef)klimaat waarin cliënten van elkaar kunnen leren. • Creëert leersituaties op groepsniveau en individueel niveau. • Kan putten uit een gevarieerd repertoire van interventies en kan deze op passende wijze inzetten en combineren. • Is op de hoogte van de behandeldoelen waaraan de cliënt werkt met behulp van de leefgroep. • Stimuleert de cliënt tot het nemen van eigen verantwoordelijkheid. • Kan in overleg verantwoordelijkheden overnemen van de cliënt en weer teruggeven. • Spiegelt en confronteert. • Toont voorbeeldgedrag. • Heeft inzicht in groepsdynamische processen. • Signaleert fricties in de groep en onderneemt daarop (preventief) actie. • Evalueert samen met cliënten ervaringen met nieuw gedrag.